

När livet blir aska sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 27.1.2011 • nr 4 • Lösnummer 1,10 €

Lokal bilaga till Petrus.

Fontana Medias reakatalog

Nina Österholm

L'amour!

20

Pia Renes och Melis Jaatinen sjunger tillsammans i DuvTeaterns version av Carmen, En rovfågel flyger in, på Nationaloperan.

En obekvämlärd
ärla sid 3

Besvikna släktforskare

Slutgrävt på egen hand

sid 6

Pendla med Gud sid 16

Ta hand om dina minnen

sid 14

Gunvor Sarelin-Sjöblom

”Jag är alla jag mött men släkt med mina föräldrar.”

- Konstnär och författare, tidigare chef för internationella ärenden vid Mellersta Österbottens Yrkehögskola.
- Gift med Bjarne, bor i Jakobstad. Har två vuxna barn som bor i Stockholm.
- Engagerad i Kvinnobanken och i invandrarfrågor.

Johan Sandberg

Från bussfönstret såg hon hur folk bodde i lerhyddor längs vägkanten. Hon såg dem sitta i dammet och det var där de föddes, levde och dog.

Bussresan längs grusvägar mellan New Delhi och Agra i Indien är en av Gunvor Sarelin-Sjöbloms starkaste minnesbilder. Hon bär bilden med sig när hon förklarar sitt engagemang för kvinnor i u-länderna och för flyktingarna i Finland.

– Det började medan vår familj bodde i Houston, Texas åren 1986 till 1990. Då öppnades mina ögon för första gången. När vi kom hem kunde jag i mitt arbete engagera mig i att knyta internationella kontakter i högskolevärlden.

Gunvor Sarelin-Sjöblom upplevde hemkomsten till Finland efter de fyra åren i USA som mycket värre än flytten utomlands.

– Jag hade anpassnings-svårigheter, säger hon. Folk i Finland är så blinda, de väljer att varken höra eller se. De är inte lyckliga, många är missnöjda. Men det vet de inte om. Det här fenomenet förvånas jag över dagligen.

Sarelin-Sjöblom har förlorat hoppet över att folk ska öppna ögonen.

– Nej, det finns inget som får dem att göra det. Men jag vill öppna luckor. Kanske någon tittar ut genom en lucka och reagerar på vad de ser. Jag önskar att folk skulle vakna upp.

Hon säger att hon engagerar sig för mycket.

– Egentligen borde jag bli apatisk. Jag borde lära mig att inte bry mig. Men den läggningen har jag inte.

Lagen ger inget skydd

Före jul debuterade Sarelin-Sjöblom som författare till boken *Mobbblinkor, mesar och rara ärtor*. Boken är en reaktion på likgiltigheten i samhället. Den behandlar också mobbningen i arbetslivet. Det hon skriver är självupplevt.

– Mobbning är psykisk tortyr. Det sorgliga är att den kan pågå på samma arbetsplats år efter år, säger hon.

– Trots lagstiftningen finns det ingen möjlighet att komma åt mobbningen. Det är trakasserier kombinerat med likgiltighet på högsta nivå. De mobbade psykundersöks och blir syndabockar. Det är så sorgligt.

Hon förundras över att folk kan häpnat över att

Boken om mobbslinkorna har Gunvor Sarelin-Sjöblom illustrerat själv. Verket "Kejsarens nya kläder" tangerar ämnet mobbning, men ingår inte i boken.

Hon vill få folk att vakna upp

världen inte såg judeför-följelseerna.

– Men det finns små Hitlers i vårt lilla samhälle också. Det finns mesar som inte ha kurage att säga emot utan håller med. Det finns inget sorgligare än människor som inte vågar tänka själva. Det är ett större problem att inte våga säga sin åsikt än att sakna en.

Mobbade känner igen sig

Genom boken har kontakterna till mobbade blivit flera. De som är utsatta känner igen sig och sin arbetsplats.

– Mobbningen bottnar i att vi är olika personligheter. De som är narcissister är på gränsen till psykopater. Vissa människor har

drag som är en kombination av dessa. Narcissisten är den farligaste typen. Men narcissisten känner inte igen sig själva på beskrivningen.

Även de som mobbar kan känna sig mobbade.

– Har någon åsikter om deras arbete upplevs det som personlig kritik. Då blir det allvarligt. Det förhindrar normala relationer för all framtid.

Arbetskyddslagen ger Gunvor Sarelin-Sjöblom inte mycket för.

– Den går inte att tillämpa. En arbetskyddsmyndighet har inte verktyg att ingripa i en mobbningssituation på en arbetsplats. Det finns inget rättsskydd. Inget som funkar när det gäller förtroendemän el-

ler arbetskyddsombud. Valet av arbetskyddsombud går vanligtvis till så att någon hastigt får uppdraget, man tänker inte så mycket på vad uppdraget betyder.

Rara ärtor

Vilka är då de rara ärtorna?

– Till exempel de som tagit kontakt efter att de läst boken. Det är kvinnan som ringde i sin oro när hon kände igen sig i en lista på varningar som jag nämner. Jag varnar bland annat för kvinnor som säger "jag kan tala med chefen". Hon kom ihåg att hon sagt så någon gång. Hon är en rar ärtor eftersom hon kan analysera sig själv. De rara ärtorna är medvetna om fakta, och

de bryr sig om andra människor. Rara ärtor är också de närmaste anhöriga och vännerna, de som inte söker ekonomisk vinning eller makt utan bara har kärlek.

” Mobbning är psykisk tortyr.

Att åta sig att tala med chefen ser Sarelin-Sjöblom som en signal om att man har mera makt än någon annan eller en hållhake på chefen.

– I allmänhet kan de som säger så också påverka chefen.

Lev och låt leva

I boken beskriver hon hur hon som barn kom fram till att det inte finns någon synd.

– Jag fick som barn under tukt och förmaning veta riktlinjerna för livet då vår familj var utsatt för allas ögon. Jag gjorde alltid som jag blev tillsagd att göra. Men ändå syndade jag. Vad gör jag fel om jag hela tiden syndar? Medvetet gör jag inget mot någon. Hela livet har jag fungerat enligt principen "lev och låt leva". Jag har inte blandat mig i. Men det har kanske varit en svaghet. Kanske det har varit min synd att inte säga till.

Har hennes syn på synden förändrats?

– Det finns ingen synd på det sättet att man säger att du är en syndig människa. Jag vet inte om jag är syndig. Enligt vissa trosriktningar ska vi bekänna våra synder. Jag har svårt att förstå det. Vad är det jag ska bekänna hela tiden?

Handlar det inte om att vi genom våra gärningar inte kan nå Gud?

– Att tro och att synda är två olika saker, säger Sarelin-Sjöblom.

– Jag har varit taktfull i hela mitt liv. Ända tills jag skrev boken. Det är första gången jag säger någonting.

Började i skola som tvååring

Gunvor Sarelin-Sjöblom började sin skolgång som tvååring. Pappa var lärare och han höll skola från morgon till kväll. Hela dagarna satt hon med.

– Det gjorde jag helt frivilligt. Jag hade också häfte och böcker. Redan innan jag kunde skriva deltog jag i rättskrivning, men jag skrev bara vågor. Det blev korrigerat också. Hade blyerts pennan hakat upp sig fick jag kruk i kanten.

Hon har alltid tyckt om att skriva. I mellanskolan i Lovisa svenska samlyceum var hon en av tre klasskamrater som deltog i en tävling i tidningen Horisont. Alla blev publicerade.

– Det var en stor händelse. Min dikt hette *Car-naby Street*. Sedan kom jag till Vasa där jag fick en del uppdrag för Vasabladet. Medan vi var i USA skrev jag för Jakobstads Tidning. I mitten av nittiotalet blev jag kolumnist i Pietarsaaren Sanomat. Jag skrev kolumner på finska i tretton år. I ett skede tänkte jag göra en bok av kolumnerna. Men sen fick jag en annan idé och anhöll om pengar från Kulturfonden. Den är fortfarande på idéstadiet. Mobbblinkorna körde förbi. Jag vet inte varför jag måste skriva den men jag är helt nöjd över att ha gjort det.

Med människan på spel

May Wikström

Sportmagasinets säsongstart i FST häromveckan bjöd på ett program att älska eller att hata.

Ingen har tidigare sett en topptränare i ett så sårbart skick som hockeyns solkung Juhani Tamminen. För ett år sedan slutade hans era i Vasalaget Sport med burn-out. Duracellkaninen och ikonen från tränarbåset låg nu utbränd och visen på soffan med blanka ögon och slocknad blick under största delen av programmet, matt av att ha fyllt diskmaskinen efter morgonkaffet. Han väljer ord som "total katastrof", "helt slut och rädd".

Sällan har en sportintervju lodat på ett sådant djup, och implicit serverat ett så svidande samhällspolitiskt budskap.

Antagligen finns det de som väljer att uppfatta det som hjärteblött och partiskt. Men lika många grips säkert av hur naket och ensamt det är i den misslyckade tränarens värld. Kaj Kunnas visar med inslaget att han är värd utmärkelser som årets sportjournalist.

Programmet speglar den stenhårda trend där tränarens arbete enbart utvärderas på ekonomiska grunder. "Ingen medalj = dålig tränare = byt ut" är den enkla matematiken. Att guldmedaljerna i stortävlingarna bara är ett av resultaten av tränarens arbete orkar få förstå.

Jan Lindström

Tränarna är inte ensamma om att vara slit-och-slängprodukter. Dagens arbetsliv konsumerar folk i rasande takt, trots att välfärdssamhällena har vaknat till insikt om att arbetande människor är en begränsad resurs. Det finns drövis av "oersätliga människor" som är i samma situation som Juhani Tamminen. Nästan var fjärde arbetande finländare ligger i riskzonen för utbrändhet.

Därför, cyniskt sagt, så har folkhälsovården inte råd att klassificera utbrändhet som en sjukdom. Men reellt sett är den en

sådan, en kollektivets sjukdom som blommar ut i individen. Och därför är det viktigt vilka värderingar kollektivet – i det här fallet det finländska samhället – driver.

Ett försiktigt medgivande i den riktningen finns i forskarna Arpo Aromaas och Seppo Koskinens översikt över finländarnas arbete, arbetsförmåga och hälsa i början av 2000-talet. De konstaterar: "Det är oklart i hur hög grad frekvensen av utbrändhet bland befolkningen speglar det rådande läget och förändringar inom arbetslivet. Det är i alla

fall klart att den allmänna förekomsten av utbrändhet inte är konstant."

Går man till botten är det just mänskligheten som arbets- och näringslivet inte har förmått prissätta rätt och därför försvara. Systemet har en prislapp på vad det kostar att vara sjuk – och den lyder "för mycket" – men ingen på vad det är värt att vara frisk, lycklig och tillfreds med sitt arbete.

Paradoxalt nog är det de sjuka människorna, och deras anhöriga, som återupptäcker grundsanningarna. De tvingas att värdera om. Steve Jobs mänsklighet har ett konkret värde. Hans ohälsa och canceropererade bukspottskörtel är värd ett aktiefall på Apple på nästan 7 procent bara minuterna efter beskedet att den legendariska vd:n är sjukledig till juni.

Själv väljer han också att värdera – och prioriterar lugn och ro och tid med familjen.

Juhani Tamminen får i sitt sköra tillstånd flankstöd av kedjekompisarna Juhani Wahlsten och Pertti Kuismanen från TPS för fyrtio år sedan. De ger ett vittnesbörd om vad som är viktigt i livet:

Att ha någon att ringa när man är svag, att ha familj och vänner som stöttar en. Att det är livet som helhet som är viktigt.

Och att det inte får ätas upp vare sig av ett arbete, en hobby eller ett aldrig så brinnande kall.

En kyrka för levande (och döda)

May Wikström

Kyrkan gör en högprofilerare med sin önskelista i tungviktsklassen till dem som snittar nästa regeringsprogram, vem än som kammrar hem valet. I fokus står människovärdet och de svagas ställning i Finland de närmsta åren.

Så efterlängtat! Så bra! Lägg det här agerandet bakom örat nästa gång automatväxeln om den mum-

lande och grumlande kyrkan slår på.

Utspelet är både viktigt, koncist och konkret. Dessutom är det proaktivt och precis i rättan tid. Kyrkostyrelsens nya kanslichef och den evangelisk-lutherska kyrkans relativt nya ärkebiskop skuddar dammet av fötterna och traskar upp till partiledarna för att ta reda på vad de tänker. På listan har de fyra punkter:

Vad vill dessa politiker göra för att stöda barnfamiljer och föräldrar? Hur tänker de jämna ut de växande skillnaderna i hälsovård och inkomst? Vilket ansvar tar de för att också andra i världen ska få äta sig mätta? Är de beredda att diskutera lagfrågor som är viktiga för kyrkan i samråd med kyrkan?

I det sista paketet ligger frågan om begravningsväsendet, där kyrkan skö-

ter en samhällelig uppgift som trots det statliga arrangemanget kostar mer än det smakar för kyrkans del.

Med sitt handlingsprogram signalerar kyrkan därför nu att den är en kyrka som vill ta hand om inte bara de döda. Den vill också leva och verka för de levande i dagens och morgondagens Finland.

Klippet

Hon stod och bakade bröd som jag sett att Mat-Niklas gjort och jag stod hemma i mitt kök och försökte lägga in gurkor som jag läst att min favoritbloggerska brukar göra (...) Och då sa min kompis plötsligt: – För vem gör vi det här egentligen? Jag vill ju ha det fint och mysigt, men jag orkar inte. (...)

Jag vet varför jag minns vartenda ord av mitt samtal nu. Det är för att jag är mitt uppe i det igen. I funderingarna över hur man egentligen ska leva, vad som är värt något eller inte, vad är bra och vad är dåligt och

vad är egentligen bäst? Hela livet stor, hela tiden, utan uppehåll och livet är ibland så stressigt att man inte hinner äta, sova och umgås med dem man tycker allra mest om. Något är fel med det här livspusslet. Det är som om vi tappat bort hörnbitarna.

Krönikören Liz Lindvall, Tidningen Åland 22.1

Kyrkans tadjning är perfekt. Partikerna finslipar sina övertalningsdokument inför valrörelsen. Med sitt utspel tryggar kyrkan att fattigdomsfrågan hålls på agendan. Politiska

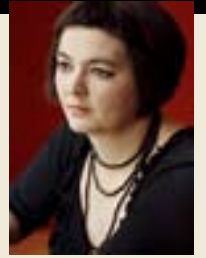
journalister kan i valrörelsen ta stöd i folkrörelsen kyrkan.

Om varje människa har lika värde – hur tänker partierna förvalta principen? (...) Den moderna alternativlöshetens bibel ställs mot den mer eviga. Kyrkan har gett valrörelsen en intellektuell utmaning. Grundläggande humanistiska budskap kan inte bemötas med slentrianterminologi. Politiken måste plöja djupare än så.

Luttrade debattörer utmanas av ev.luth. Det är mycket välkommet.

Torbjörn Kevin på ledarplats, Åbo Underrättelser 22.1

Inkast

Katarina Gäddnäs
är författare och journalist

Längtan och helighetens sopsortering

"Jag har inget att längta efter! Jag har inget att se fram emot." Jag sitter med en ledsen tonåring vid köksbordet och känner så väl igen mig. Vi talar medan jag sorterar sopor. Längtan är en viktig drivkraft. Ofta tror vi att längtan handlar om att komma bort, om nya spännande resmål eller livsmål.

"Sen, när jag kommer dit, när jag har uppnått det, då ska jag leva!"

I grunden handlar kanske längtan om något annat. Tänk om längtan handlar om att komma hem snarare än att komma bort, tänk om längtan handlar om tillhörighet.

Besvikelser och motgångar vi möter i livet kanske kan lära oss att se förbi våra ytliga önskningar och drömmar och hjälpa oss att se vad vår innersta längtan är.

Människan har en centrifugal tendens, skriver Blaise Pascal. "Eh?!" Ja, vi kastar oss gärna in i hektiska aktiviteter – allt för att slippa känna djupet hisna under oss. Men när omsättningshastigheten blir för hög, när konsumtionen av ting, människor, erfarenheter blir för stor, föds en motståndsrörelse. I det tysta börjar människor söka sig till något beständigt, ett kontinuerligt 'vara'. Men antistressprogram och tekniker för långsam livsnjutning blir bara flyktförsök och klädsamma ytterrockar om vi inte vågar möta den grundläggande sorgen som är en oskiljbar del av människans existens. Att komma i kontakt med den smärtan är ett avgörande steg för mänsklig och andlig mognad.

Det var först när jag insåg min egen dödlighet som den verkliga livsglädjen drabbade mig. Längtan bort blev längtan hem. Hem till mig själv, till den Gud vars namn är "Jag är den jag är". Då föds också en längtan efter att vara närvarande i nuet och ett mod att välja bort, också sådant som är roligt, i syfte att få möta sig själv. Det är inte så roligt alla gånger. Jag håller inte måttet i några som helst avseenden. Men jag får ge mina trasor, mina hopskrynklade lappar, mitt solkiga samvete till helighetens sopstation. Där det som är brännbart bränns och allt annat återvinns till människors fromma. Det som är mina solkiga sopor kan Gud förvandla till något nytt och underbart.

Man är vuxen när man kan skratta åt sig själv.

Ethel Barrymore

När den yttre skönheten försvinner måste man envetet hålla fast vid att den försvinner inåt.

Katherine Hepburn

”Stenar förändrar sig inte,
de kan bara nötas.”

Alice Stolpe

En levande Gud

Nu har vetenskapsmännen räknat ut att det råder kaos i universum samtidigt som det finns ett visst system som bland annat inverkar på växternas utveckling. Är det då så svårt att tro att en högre intelligens, som vi på svenska kallar Gud, har skapat de första fröna eller generna med möjlighet till denna utveckling? Sedan

har miljön inverkat på både växter och djur och fått fram mutationer. Men förmodligen att kunna anpassa sig i olika situationer, och själva livsgnist, måste ha kommit från någonting levande. Stenar förändrar sig inte, de kan bara nötas.

Alice Stolpe
Vasa

Forsman är pensionär!

Kyrkpressen har utan att fråga lov utnämnt mig till ”vikarierande kantor i Nykarleby”. Det är jag inte. Jag är en pensionerad lektor som vid behov har hoppat in för kantorerna i Nykarle-

by och Munsala. För tillfället gör jag inte ens det, men jag hoppas återkomma till min pensionärshobby orgelspelet efter en tid.

Rabbe Forsman

FAVORIT i nyupplaga!

**Gud hör dig
Jumala kuulee rukouksesi**
Ulla-Christina Sjöman, Kristina Fernström (red.)
Hft. 15 €/st.

Foto: Ben Fernström

Den gemensamma nämnaren är nöd. Ingenting mänskligt är främmande för förebedjerskan Ulla-Christina Sjöman. Hon har sett – och bett för – det mesta.

I ett samtal med Kristina Fernström berättar hon om det som blivit hennes livsuppgift. Boken innehåller också predikningar som Sjöman har hållit och tackbrev från människor som fått erfara att Gud hört dem.

INSÄNDARE Adress: Kyrkpressen/opinion, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, eller redaktionen@kyrkpressen.fi, eller per fax (09) 278 4138. Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Layout
Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86

Tryckt hos KSF Media Ab,
Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)
Björn Sten, gsm 0400 012 390

Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Tom Kytöpuuro, tjänstledig

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Sommarredaktör

på Kyrkpressen?

Svenskfinlands största tidning söker en energisk och initiativrik sommarredaktör till sin Helsingforsredaktion från början av maj till slutet av augusti.

Vi förutsätter att du har journalistisk erfarenhet och klarar av att arbeta självständigt. Det är ett plus om du är förtrogen med kyrka och församlingsverksamhet.

Vi vill ha din fritt formulerade ansökan till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 7.2. Märk kuvertet "sommarredaktör". Vi vill gärna se hur du skriver, så bifoga en kopia på en artikel eller annan skriven text till din ansökan. Kom ihåg att nämna när och var texten ingått. Skicka oss också din CV.

Om du har frågor, kontakta vår redaktionssekreterare, tfn 09-612 615 49, e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Välkommen med i vårt team!

www.geodrill.fi

Fråga offert på bergsborrad energibrunn
Ansök nu om energiunderstöd.
Ansökningstiden går ut 8.4
Tfn 044-340 3755

 **GEO
DRILL**

Kyrkostyrelsen ser HFD-beslut som prejudikat

Nya anvisningar gör livet surt för släktforskare

Marina Wiik

Släktforskarnas rätt att själva forska i kyrkböcker är hotad. Orsaken är att det anses äventyra medborgares dataskydd.

I november ansåg Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) att det inte fanns skäl för att ändra ett beslut om att inte låta en släktforskare själv undersöka under 100 år gamla kyrkböcker.

HFD ansåg att centralregistret i Päijänne-Tavastland hade agerat lagenligt när en släktforskare nekats rätten att leta efter information om specifika personer i kyrkböcker.

Roy Sjöblom, vicehäradshövding och styrelsemedlem för Genealogiska Samfundet i Finland, ser beslutet som fegt och inkonsekvent.

– Enligt befolkningsdatalagen har myndigheter fullmakt att ge släktforskare tillträde till originalhandlingar utan tidsbegränsningar. HFD gjorde ingen bedömning av verkliga risker och grundade sitt beslut på petiteser som församlingen lagt

fram för att stöda sitt beslut.

Han påpekar att uppgifter enligt lag inte får lämnas ut om de av grundad anledning kan misstänkas kränka skyddet för en persons privatliv.

– Det finns inga verkligt sekretessbelagda uppgifter i nyare kyrkböcker som skulle utgöra en sådan grundad anledning, säger Sjöblom, som behandlat frågan i sin Pro gradu.

Kyrkostyrelsen har valt att se fallet i Päijänne-Tavastland som ett prejudikat.

– HFD har tolkat befolkningsdatalagen och lyft fram skyddet av privatlivet framför offentlighetsprincipen, säger Mikko Tähkänen, förvaltningschef vid Kyrkostyrelsen.

”Forskningen lider”

Hittills har släktforskare haft tillgång till kyrkböcker från och med början av 1960-talet mot ett skriftligt löfte om att de inte kommer att missbruka informationen. Kyrkostyrelsen planerar att skärpa reglerna så att släktforskarna i fortsättningen blir tvungna att be om specifika uppgifter av församlingsanställda.

– Vi håller på att utarbeta nya regler gällande informationservice till försam-

lingar. I fortsättningen ska man, enligt HFD:s beslut, bara ha tillgång till uppgifter från äldre kyrkböcker så att integritetsskyddet inte äventyras, säger Tähkänen.

Hurdana känsliga uppgifter kan framkomma i kyrkböckerna?

– Uppgifter om brott, fosterbarn och omhändertagande samt information gällande medlemskap i kyrkan, säger Tähkänen.

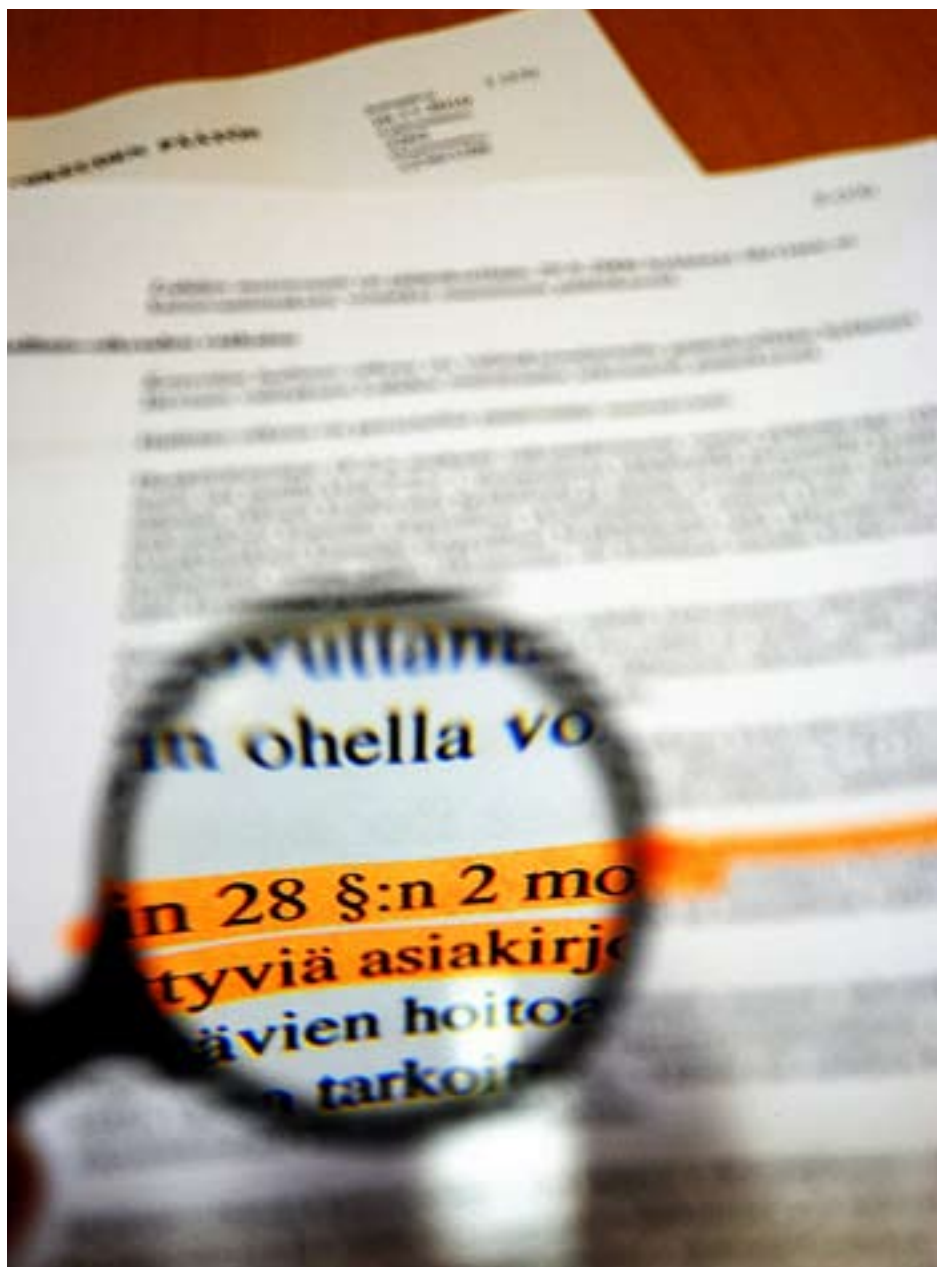
Roy Sjöblom anser att seriös forskning lider av de nya bestämmelserna.

– Ingen kanslist har 30 timmar att sätta på en enskild forskning och ingen forskare har råd att betala den kostnaden. Dessutom handlar det inte bara om att få vissa namn, utan också om hur namnen stavas, vilka hemman folk bott på och när. En seriös släktforskare är dessutom mån om exakta källhänvisningar.

Anvisningar i februari

Sjöblom anser att kyrkostyrelsen medvetet försöker försvåra släktforskarnas arbete.

– På 1980-talet försökte man sätta käppar i hjulet bland annat genom att ta betalt för varje namn som släktforskare hittade i registren. Eftersom merparten av finländarna är medlemmar i lutherska kyrkan,

Kyrkostyrelsen ändrar sina anvisningar gällande information i kyrkböcker.

kan till exempel medlemskap inte ses som en speciellt känslig uppgift, fastän personuppgiftslagen definierar ens religiösa övertygelse som en sådan.

Varken Sjöblom eller Tähkänen anser att det varit några problem med släktforskare som missbrukat information de fått ta del av via kyrkböcker.

– Släktforskning är så komplicerat att man måste ha stor kunskap för att över huvud taget hitta i de olika

kyrkböckerna. Dessutom har Genealogiska Samfundet i samarbete med sekretessombudsmannen utarbetat regler för hur släktforskning ska bedrivas, och missbruk är straffbart, säger Sjöblom.

Tähkänen påpekar att också nuvarande praxis orsakat extra arbete för personalen på pastorskanslierna.

– På vissa pastorskanslier har släktforskare inte getts tillåtelse att själva läsa i

kyrkböckerna. Dessutom har det orsakat personalen arbete att övervaka och diskutera med släktforskare.

Kyrkostyrelsen planerar att skicka nya anvisningar till församlingarna i februari.

– Förfarandet visar att församlingarna inte är mogna att förvalta kyrkböckerna. En möjlig lösning skulle vara att skötseln av dem överförs till landsarkiven liksom i Sverige, säger Roy Sjöblom.

Höstdagarna är hemlösa

Sofia Torvalds

– Jag är lite orolig för hur det ska gå, säger Fredrik Portin om Höstdagarna som inte ännu hittat nya utrymmen.

Höstdagarna har sedan 80-talet lockat hundratals ungdomar till Tammerfors under allhelgonahelgen. Höstdagarna har traditionellt ordnats i Sampola skola i Tammerfors, men nu ska skolan renoveras. Nu är den legendariska finlandssvenska kristna ungdomssamlingen alltså hemlös.

– Vi behöver en massa

I fjol samlade Höstdagarna 800 deltagare i Sampola skola i Tammerfors.

tips om bra ställen, säger en bekymrad Fredrik Portin, ordförande för Förbundet Kristen Skolungdom som arrangerar Höstdagarna.

Problemet är att det inte är så lätt att hitta ett utrymme som rymmer hela 1000 personer. Under de senaste åren har Höstda-

garna vuxit och i fjol deltog 800. Sampola skola hade ett stort auditorium, och ingen annan skola i Tammerfors har liknande utrymmen, så väl lämpade just för Höstdagarna.

– Det är inte ens säkert att vi får komma tillbaka till Sampola skola efter renoveringen. Hyran blir kanske så hög att vi inte har råd med det, säger Portin.

Det är inte heller så lätt att hitta ett ställe med så fina samarbetspartners som samlingen haft i Sampola.

Idrottshall eller kyrka?

Nu gäller det att hitta ett helt annorlunda utrymme är tidigare. Kanske till och med en idrottshall.

– Något ställe med folk

som är välvilligt inställda till oss, hoppas Portin.

– Finns det en kyrka som vill ta emot oss är vi också intresserade ...

Måste då Höstdagarna vara i Tammerfors?

– Det är inte hugget i sten. Men Tammerfors ligger på ett sådant ställe att folk från hela Svenskfinland, kanske med undantag av Åland, haft ganska lätt att ta sig dit. Om vi hittar ett bra utrymme någon annanstans är det möjligt att tänka om.

Ett nytt utrymme skulle också ge nya möjligheter. Kanske programmet inte behöver se ut som det gjort?

– Tyngdpunkten kanske blir en annan, men hur det blir bestäms av platsen.

Deadline i mars

Nu börjar det ändå vara bråttom. Programmet måste planeras i god tid, och ska det bli några Höstdagar nästa höst borde platsen vara klar senast i mars.

– Vet vi inte då var vi ska vara är frågan om vi alls kan ordna Höstdagarna i år. Det skulle vara jättetråkigt att behöva begränsa antalet deltagare bara för att vi inte hittar ett tillräckligt stort utrymme, säger Portin och ber alla församlingar och församlingsmedlemmar engagera sig i problemet och komma med förslag.

Tips om utrymmen kan skickas per e-post till FKS förbundssekreterare Patricia Högnabba på adressen patricia.hognabba@gmail.com

Fyra miljoner identifierade

Israels holocaust-museum, Yad Vashem, har nu lyckats identifiera två tredjedelar av de sex miljoner judar som blev dödade under andra världskrigets judeförföljelser.

– Man försökte inte bara döda judarna utan ville också utplåna varje minne av dem. Därför vill vi fortsätta våra ansträngningar för att finna namnen på alla som miste livet i förintelsen, säger **Avner Shalev** som är direktör vid Yad Vashem. Alla kända namn finns tillgängliga också för allmänheten på adressen www.yadvashem.org.

I dag, torsdag, är det förintelsens officiella minnesdag till minne av Auschwitz befrielsesdag 1945. (NÖ)

De kopplar upp dig i gemenskapen

Webbutbildarna rycker ut i stiftet

Nina Österholm

De första svenskspråkiga webbutbildarna har snabbutbildats för att hjälpa församlingarna ta i bruk sociala medier.

– Klarar jag av det så klarar nog många andra också.

Så säger **Stina Lindgård**, präst i Borgå och en av stiftets nybakade webbutbildare. Enligt henne är webben och sociala medier, som exempelvis Facebook och Twitter, en möjlighet för hela församlingen. Det är inte enbart ungdomsarbetet som har nytta av olika webbforum för kontakt och gemenskap.

– På webben kan jag vara väldigt tillgänglig som präst, tröskeln är lägre att ta kontakt på nätet. Också diakonin och frivilligarbetet kunde ha stor nytta av sociala medier.

Ska vi alltså inte längre träffas ansikte mot ansikte?

– Klart vi ska träffas, sociala medier ersätter inte mötet med människor men de kan erbjuda ett komplet-

Kristen på webben

Sociala medier fungerar i första hand som kommunikation mellan människor, webben är inte längre endast en informationskanal utan också en stor mötesplats. För att hjälpa församlingsanställda i Borgå stift att ta i bruk dessa nya kommunikationsverktyg finns nu fjorton nyutbildade webbutbildare.

– Utbildarna representerar olika yrkesgrupper. Det finns bland annat präster, ungdomsarbetsledare och en informatör, berättar Jessica Högnabba som leder projektet från Kyrkostyrelsens sida.

I grunden ligger kyrkans stora webbsatsning Andligt liv på webben.

– Utbildarna ska i första hand inspirera och visa på vilka möjligheter sociala medier erbjuder i församlingsarbete. Målet är att både församlingsmedlemmar och anställda ska ta en

Borgå stifts fjorton nya webbutbildare. Svenskspråkiga församlingsanställda som rör sig aktivt på webben.

15 personer gillar detta. Visa alla 4 kommentarer:

Gunnar Gothóni häng med och håll dej uppdaterad om vad som händer! =D"

Jessica Högnabba gillar. Att denna skara går ut i stiftet för att webb-inspirera.

Stina Lindgård: Utmanande, roligt, meningsfullt. Kom med!

Mattias Hallberg gillar ett levande församlingsliv på webben.

aktiv roll som kristna på internet.

Motsvarande arbete pågår också i Sverige.

– Församlingen kan göra mycket på nätet: lägga ut konfirmationsbilder, twittra från gudstjänsten och gå med i församlingens föräldragrupp på Facebook, funderar **Mattias Hallberg** som jobbar med bland annat webbarbete på nationell nivå i Svenska kyrkan.

Han deltar i Borgå stifts webbutbildning eftersom inga motsvarande projekt ännu finns i Sverige.

– Vi står inför samma utmaningar och det är roligt att se hur det fungerar hos er i Finland. En utmaning ligger i att få med så många olika församlingsanställda som möjligt, inte bara någon liten expertgrupp.

Teknik och fördomar

Men blir det inte mycket mera arbete för de anställda? Teknik är ju dessutom jättesvårt. Och vad gör man egentligen där på webben, bara slöar?

– Att övervinna fördomar hör också till de nya utbildarnas uppdrag. Det är en utmaning, men jag ser fram emot utbildningarna, säger **Gunnar Gothóni**, tf. ungdomsarbetsledare i Esbo och en av de nya utbildarna.

Som det ser ut nu kommer han att leda vårens kurs i Vasa. De flesta av utbildarna håller kurser utanför sitt eget prosteri även om de naturligtvis också kan inspirera egna kolleger.

Själv använder Gothóni sig aktivt av sociala medier, både privat och i jobbet.

– Massmedierna för fram det negativa medan sociala medier fokuserar på det

positiva, att dela med sig av sig själv och sitt liv. Det är en kraftig motpol i informationsflödet och en av orsakerna till dess popularitet, funderar Gothóni.

Han ser goda möjligheter till djup gemenskap över nätet.

– Gruppen kanske träffas en gång i veckan men på nätet kan diskussionen pågå hela tiden. Kontakten djupnar snabbare trots att det område som folk bor på, vilket är fallet exempelvis inom Esbo svenska församling, är mycket utbrett.

Jobb och fritid

En stor utmaning för både utbildare och anställda är att skilja på jobb och fritid, offentligt och privat.

– En webbdiskussion sover inte. Ibland fortsätter jag en jobbdiskussion hemma, jag vill ju svara relativt fort ifall någon frågar mig något, säger Jessica Högnabba.

Också Gunnar Gothóni har chattat med sina församlingsungdomar på sin fritid.

– Jag rör mig på webben under mitt eget namn men tänker också mycket på vad jag skriver och delar med mig av. När man skriver på webben är det som att stå i en folkhop och skrika ut saker. Alla kan läsa det förr eller senare. Det gäller att vara personlig men inte privat.

Han rekommenderar en egen församlingsplan eller strategi för hur de anställda ska jobba på webben, något som också diskuteras under de kommande utbildningarna.

– Strategin ger bättre resultat på sikt och man behöver inte gå enbart på magkänsla om webben känns som djupt vatten.

Kyrkan har gjort upp valmål

Lutherska kyrkan har fyra huvudmål inför vårens riksdagsval.

Kyrkan vill att det kommande regeringsprogrammet ska innehålla förslag för att minska klyftorna gällande inkomster och hälsovård, stöda familjer och föräldraskap samt åtgärder för att förbättra matsäkerheten i fattiga länder.

Dessutom vill kyrkan att dess skötsel av lagstadgade samhällsoppgifter ska ersättas helt. Kyrkoskatten ska behållas på nuvarande nivå, det vill säga 2,5 procent.

Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** säger till Kotimaa att kyrkan kommer att jobba för sina mål genom kommunikation och nätverkande.

– Ärkebiskopen och jag träffar partiledare. Vi har redan kommit överens om det med sex eller sju partier.

Keskitalo uppmanar större församlingar och prosterier att ordna samtal dit kandidater från olika partier bjuds in.

Riksdagsvalet hålls söndagen den 17 april. (KT/MW)

Nytt samarbetsforum

Kristna, judar och muslimer i Finland har grundat ett nytt samarbetsforum, Religionernas samarbete i Finland (RESA-forumet r.f.).

Målet är att utgående från religionsfrihetslagen stärka dialogen mellan olika religioner och främja jämlikhet, ömsesidig respekt och samarbete.

RESA-forumet sköter bland annat medlemsföreningarnas gemensamma ärenden med myndigheter, ordnar förhandlingar och ger ut publikationer. Finländska etablerade och registrerade religiösa centralorganisationer eller samfund, som godkänner forumets ändamål och förbinder sig vid att främja det, kan bli medlemmar. (MW)

Vuxenväg till tron

– Katekumenatet är kan vara kyrkans svar på utskrivningarna, säger **Maria Sten**, branschsekretär för vuxenarbete och kultur vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Katekumenatverksamheten sker i smågrupper och beskrivs som en "vuxenväg till tron". Verksamheten följer kyrkoårets rytm och pågår i kring ett år.

– Katekumenatet tar den vuxna människan på allvar och han eller hon blir sedd och hörd. I en katekumenatgrupp utgår man från deltagarnas egna frågor kring livet och tron. Vi söker tillsammans Bibelns svar på livsfrågorna, säger Sten.

Katekumenatverksamheten har sina rötter i urkyrkan och finns också i de ortodoxa och katolska kyrkorna. De första katekumenatgrupperna i Finland kom igång hösten 2007.

I februari ger Kyrkostyrelsen ut en ledarhandbok för församlingarnas katekumenatverksamhet. (KT/MW)

Större delaktighet för barn och unga

Genom projektet Sedd & hörd ska barn och ungas delaktighet i församlingarna stärkas.

Projektet bekostas av undervisningsministeriet och har två syften. Det första är att utveckla barnkonsekvensbedömningen för församlingarnas verksamhet och förvaltning. Varje beslut som fattas ska alltså bedömas utgående från vilka konsekvenser det har för barnen och deras familjers liv.

Det andra målet är att skapa kriterier för barnvänlighet. Det handlar till exempel om att det i församlingen finns tillräckligt med utrymme för barnen att växa och leka fritt och om att ta hänsyn till familjearbetarnas åsikt vid eventuella förändringar på arbetsplatsen och vid arbetsplaneringen.

Tanken är att dela ut Sedd & hörd-luren som ett pris i stil med kyrkans miljödiplom till församlingar som blivit bättre på att beakta barn och unga i sin verksamhet. (KT/MW)

Grundutbildningar för anställda 2011

9-10.3.2011: Kristillinen Opisto, Åbo
5-6.4.2011: EFÖ, Vasa
4-5.5.2011: Borgå folkakademi, Borgå
20-21.9.2011: Kristliga folkhögskolan, Nykarleby
11-12.10.2011: Lärkkulla

EU tar krafttag för religionsfrihet

EU kommer att agera gentemot de stater som nonchalerar religionsfriheten. Det lovade EU:s utrikesminister **Catherine Ashton** i ett samtal med Europaparlamentariker i Strasbourg, skriver Kristeligt Dagblad.

Attackerna mot kristna minoriteter på flera håll i världen den senaste tiden har fått ledamöter i EU-parlamentet att kräva krafttag. EU-parlamentariker har uppmanat EU-kommissionen att utveckla en strategi så att rätten till religionsfrihet kan skyddas. Man vill också utreda vilka möjligheter EU har att hota med sanktioner mot länder som inte skyddar religiösa minoriteter, rapporterar Dagen. (NÖ)

Turistorter förlorar svenska församlingar

Svenska kyrkan överväger att lägga ner två församlingar på turistorter, spanska Fuengirola och i Puerto de la Cruz på Teneriffa. Åtta tjänster ska också dras in som en del i kyrkans sparprogram.

Arbetet med de stora besparingarna som kyrkomötet beslutade om för ett drygt år sedan börjar nu för utlandskyrkans del gå mot sitt slut. Trots det smärtsamma i att minska verksamheten, lägga ner församlingar och säga upp personal ser jag ändå ljus på framtiden, säger chefen för Svenska kyrkan i utlandet, **Anders Bergkvist**, i ett pressmeddelande.

En utredningsgrupp som synat verksamheten anser att församlingarna behöver ta större ansvar för sin egen ekonomi och därmed också stå för en större del av sina kostnader. Det slutgiltiga beslutet om nedläggningen fattas den 20 februari. (NÖ)

Osäker framtid i Sudan

Vallokalerna i Sudan stängde på söndagskvällen efter en fredlig folkomröstning.

Det är mycket glädjande att omröstningen gått att genomföra på ett så fredligt och ordnat sätt. Glädjande är också att regeringen i norr, liksom andra arabstater, har sagt att de ska respektera valresultatet när det kommer i februari.

Det säger **Niklas Eklöv**, Svenska kyrkans policyhandläggare för fred och mänskliga rättigheter.

Under valveckan har kyrkorna varit mycket aktiva, manat till lugn och observerat valet.

Om valresultatet ger Sudan självständighet kommer en ny svår uppgift. Norra och södra Sudan måste förhandla om gränsdragningen och hur de ska dela på olje- och vattentillgångarna och värdefull betesmark.

Folk inväntar valresultatet, som kommer den 14 februari, med viss bävan, säger Niklas Eklöv. (NÖ)

Böndag för Egypten

På lördag ordnas en internationell böndag för Egypten till följd av våldet riktat mot koptiska kristna i regionen. Initiativtagare till dagen är nätverket Christian Solidarity Worldwide (CSW). Bland annat kommer biskop **Angaelos** som leder

den koptiska kyrkan i Storbritannien under dagen att be

tillsammans med andra högt uppsatta ledare och pastorer i St Mary's Church i London.

I Egypten anklagas nu en palestinsk islamistgrupp för dådet vid en kyrka i Alexandria, ett bombattentat som dödade 21 personer, rapporterar Dagen. Inrikesminister **Habib al-Adli** sade i ett tv-sänt tal att gruppen Islams armé, med kopplingar till al-Qaida, ligger bakom attentatet, men ingen har hittills tagit på sig skulden för attacken mot kyrkan i Alexandria. Egyptens kristna, som utgör en tiondel av befolkningen på 80 miljoner, har utsatts för många attacker och ser sig som diskriminerade av myndigheterna. (NÖ)

På äventyr med Bibeln

Johan Sandberg

- Det är det bästa materialet jag stött på. Ungdomsarbetsledare Catarina Lindgren i Vörå döljer inte sin entusiasm över Bibeläventyret.

Sedan 2006 har hon tillsammans med kollegan **Peter Åbacka** i Oravais besökt skolorna i Vörå, Maxmo och Oravais. Med Bibeläventyret som grund har de hållit lektioner för eleverna.

Det är inte bara religion det handlar om. I materialet ingår också lite geografi, matematik och musik. Så skolorna använder inte bara religionstimmar för det, säger **Catarina Lindgren**.

I skolorna har Bibeläventyret fått ett positivt mottagande av både lärare och elever.

Det är pedagogiskt uttänkt och spännande för eleverna. Skolorna tar gärna emot det i sin undervisning.

Bibeläventyret går igenom de viktigaste händelserna i Bibeln, från Första Moseboken till Uppenbarelseboken. Det följer ett schema som gör att skolbarnen lär sig Bibeln men hjälp av bland annat rörelser, drama och nyckelord. Under sex lektioner går man igenom hela Bibeln.

Vi har en stor bibel där varje bibelbok ingår som en separat bok. Barnen ser visuellt att Bibeln består av 66 böcker, Gamla testamentet av 39 och Nya av 27. De får öppna böckerna och hittar ett föremål som hänför sig till boken. Till exempel en orm i Första Mosebok. Det här tycker de är spännande, och det fastnar i minnet.

Rappar till budorden

Som hjälp att lära sig budorden finns en låt, Bibelrap, som är inspelad på en CD.

När man kommer till skolan nästa gång kan man höra barnen stå och rapa de tio budorden, säger Lindgren.

Ungdomsarbetsledare Catarina Lindgren bär omkring på Bibeläventyret i sin rygsäck.

Det är lite häftigt.

Materialet riktar sig till klasserna tre till sex i lågstadiet, men i små skolor kan även ettorna vara med.

Vi har lagt upp ett rullande system i skolorna i Vörå kommun där alla elever ska få ta del av Bibeläventyret en gång mellan trean och sexan. Ibland håller vi lektioner för en klass i taget och ibland för hela skolan, säger Lindgren. Varje vecka gör vi skolbesök.

Från Sverige

Bibeläventyret härstammar från Sverige där **Jonas Magnusson** utvecklade det under åren 1995–1999 från vuxenvarianten *Vandra*

genom Bibeln, som i sin tur kommer från USA. Det kom till Finland 2006 och finns numera också översatt till finska, *Raamatturäppi*. Grundidén är att utifrån skolans läroplan presentera en del av Bibelns olika berättelser. Upplägget är inte evangeliserande, utan Bibelns innehåll presenteras på ett så objektiva och sakligt sätt som möjligt.

Materialet är ekumeniskt och anpassat så att man inte prackar sin åsikt på barnen utan låter Bibeln berätta om sig själv.

Materialet och alla tillbehör till Bibeläventyret får man på kurs. På kursen bli man instruktör. In-

struktörerna får först kurs i GT och sedan i NT. Catarina Lingren gick den första kursen 2006.

Vanligtvis måste man börja med att skaffa material åt sig efter en kurs. Nu fick börja arbeta direkt, medan vi ännu var inspirerade. Det är svårt att få grepp om materialet utan kursen. Som instruktör lär man sig också några trolleritrick.

När nästa kurs ordnas på Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby den 14–17 februari kommer Lingren och Åbacka att dela med sig av sina erfarenheter. Kursen ordnas nu för första gången utan hjälp från Sverige.

Ingen streaming av UK ännu i år

Johan Sandberg

Det blir ingen planerad livestreaming av UK, Ungdomens Kyrkodagar. Åtminstone inte i år.

Däremot kommer man att diskutera behovet av en framtida streaming, alltså direkt sändning av plenum över internet, under dagarna.

Vi hade tänkt testa streaming av plenum re-

Simon Lampenius vill ha en diskussion om direktsändning från UK på nätet.

dan i år. Men vi blev uppmärksammade på att man först borde diskutera ungdomarnas integritetsskydd, säger **Simon Lampenius**, branschsekretäre för ungdomsarbetet vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Det var ungdomsarbetsledare som tog upp frågan med Lampenius efter att först ha diskuterat den med några kolleger.

Det är helt rätt att diskutera saken först, för frågan är viktig, säger Lampenius. Streaming från UK

kan vara känsligt eftersom det handlar om minderåriga personer, även om ungdomarna har en viss vana att vara på nätet.

Den ursprungliga tanken var att öka öppenheten i UK genom direktsändningarna och ge en möjlighet för dem som inte kan vara på plats att vara med på ett hörn. Enligt Lampenius kommer man på årets UK att i stället diskutera huruvida streaming av UK behövs och på vilket sätt det kan ske med tanke på kommande kyrkodagar.

RADIO OCH TV

Andrum kl. 6.54 med repris 8.54

Fre 28.1 Rea Anner, Helsingfors LÖ 29.1 8.54 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund och Nospussaren. Må 31.1 Silva Lahti, Helsingfors. Ti 1.2 Ylva Vikström, Åbo Ons 2.2 Sinikka Rökman, Helsingfors To 3.2 Camilla Klockars, Karleby.

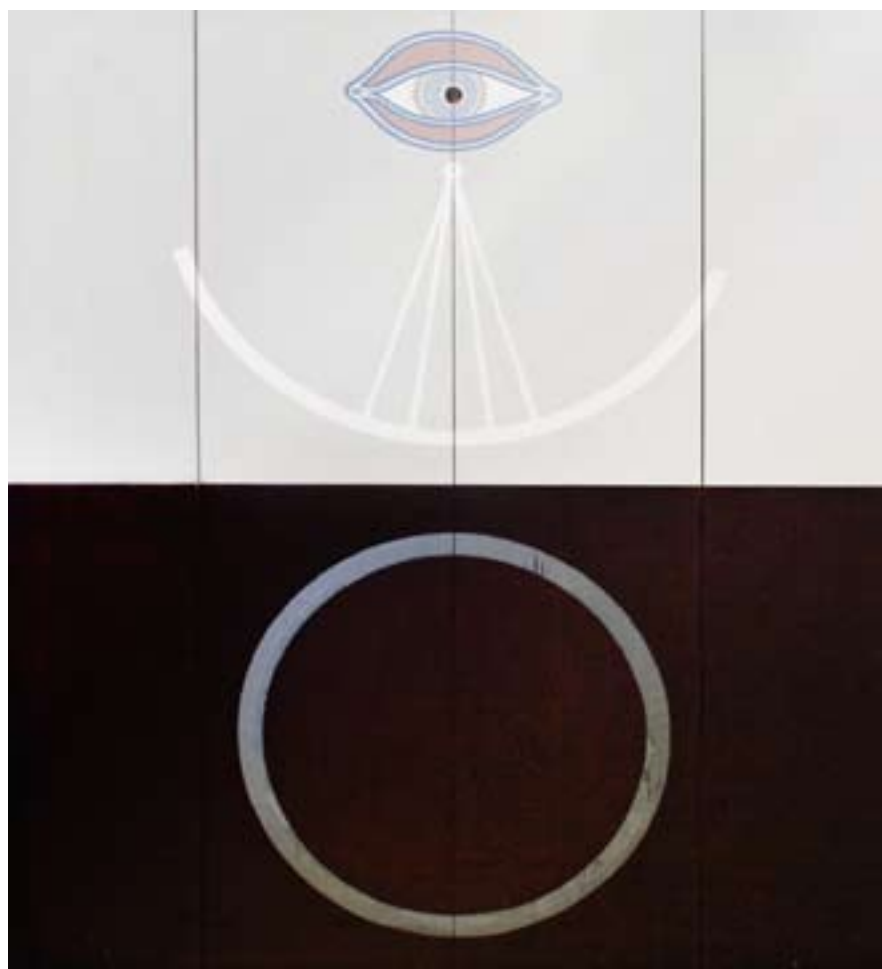
Aftonandakt kl 19.20

Fre 28.1 Musikandakt, Mårten Andersson, Eckerö. LÖ 29.1 17.58 Ett ord inför helgen, Ekenäs kyrka. SÖ 30.1 Juanita Fagerholm-Urch, Vårdö. MÅ 31.1 Gustav Björkstrand, Åbo TI 1.2 Leif-Erik Holmqvist, Jakobstad Ons 2.2 Kristina Fernström, Helsingfors To 3.2 Erik Vikström läser ur sin bok Min bönen.

Gudstjänst kl 13.03

SÖ 30.1 Högmässa med Ekenäs församling. Predikant och liturg: Anders Lindström. Organist: Niels Burgmann. Kantor: Marjo Danielsson. Textläsare: Kerstin Pohto. Psalmer: 155:1-3 (Gud är vår starkhet), 372 (När stormen ryter), 402 (Jag vet en hamn), 432 (Var inte rädd). Bandad kl. 10.00 i Ekenäs kyrka.

AKTUELLT I MEDIA

Viile-Veikko Heinonen

Den fjärde dagen - Kosmos uppstår. Veckans andrum om Tyrvis kyrkomålningar med Rea Anner sänds fredag 28.1.

PÅ GÅNG

Resa i Arns fotspår. Senaste vår gjorde Ekenäs församling en värresa till "Arns rike" och trakterna kring Skara i Västergötland, Sverige. Resan blev lyckad på många sätt och nu finns det möjlighet att delta i en liknande resa till området mellan Väneren och Vättern, där svenska riket skapades. Vi kommer att besöka historiska platser som Forshem, Gudhem och Varnhem och bli ledda genom historiens gång av lokala guider. Genom de olika besöken växer historien fram och ger en god inblick i Sveriges dåtida historia. Resan som företas 12-16.5.2011 är öppen även för deltagare från andra församlingar. I priset (ca 420 euro/pers) ingår transfer med egen buss, frukostar och middagar, hotel-

lövernattningar samt båtresa tur/retur, inkluderande hytter. Information och bindande anmälan: kyrkoherde Anders Lindström 0400-527488 senast 31.1.2011. Ytterligare info på webbplatsen www.ekenasforsamling.fi

Evivas vinterkonsert har natten som tema. Evivakören ger sin första konsert under ledning av sin nya dirigent Hanna Kronqvist den 29.1 kl 20 i Helsingfors konservatorium. Kronqvist tillträdde som dirigent i augusti, och hon har planerat en mångsidig helhet av musik från olika delar av världen med den magiska natten som tema. Zoltán Kodály's eteriska ordlösa hyllningar till olika berg bildar stommen i konserthelheten. Den 2 april framför kören

samma konserthelhet i Vasa. Evivakören grundades för snart tio år sedan, och fick två guld-diplom i sin första internationella körtävling i Bratislava i våras.

Kimitoöns församlingsfestival 30.1-28.2 har som tema "Gud skapade sol, vind och vatten". Konstutställningar ordnas 30.1-28.2 i församlingshemmen i Hitis, Kimito och Dragsfjärd. Söndag 30.1 firas tvåspråkig gudstjänst kl 13.00 i Kimito kyrka, Nallegudstjänster hålls i olika daghem och på kyndelsmässodagen 6.2 hålls familjegudstjänster kl 10 i Väst-anfjärd kyrka, kl 12 i Kimito kyrka, kl 13 i Hitis kyrka och kl 15 i Dalsbruks kyrka. Samma dag hålls kl 12 ungdomsgudstjänst i Dragsfjärd kyrka. Följ med församlingens lokala annonsering och annonsering i Kyrkpressen för att se hela det mångsidiga programmet.

En stödgrupp för den som är anhörig till en person med beroende och missbruksproblem börjar i Helsingfors. Samlingarna hålls i Förbundet Vita Bandet i Finlands lokaliteter, Elisabetsgatan 27 A 3, onsdagar 10 gånger 9.2.2011- 13.4.2011 kl 18-20. Psykoterapeut Kristiina Rautakoura leder gruppen. Priset är 35 euro för hela tiden. Gruppledaren intervjuar deltagarna i förväg 26.1.2011 eller 2.2.2011. Anmälningar byråtid 09-1351268 eller outi.leipajoki@suomenvalkonauhaliitto.fi.

Nylund
Sö 30.1 kl.10 Gudstjänst i kyrkan, khden
Må 31.1 kl.13 "Jag har hört om en stad ovan molnen"- samling kring sorgen i prästgården. Gäst: Paul Salo. Alla välkomna!
To 3.2 kl.14 Andakt i Purmo-hemmet

Terjärv
Fr 28.1 kl 19 Ungdomssamling, förs.h.
- kl 19 Kortjärvi bönehus årsmöte i byagården, inledn. B. Söderbacka.
Sö 30.1 kl 10 Gudstjänst, khden, Ahlskog.
- kl 13 SLEF avdelningens årsmöte i Småbönders. Inledn. Kristian Nyman, sång av strängbandet med Bengt Forsblom.

- kl 19 Startar en ny samtalsgrupp för småbarnsföräldrar i förs.h. 5 samlingar under våren.
Må 31.1 kl 19 Karasamling förs.h. Nya välkomna med!
To 3.2 kl 19 Läsmöte med Kortjärvi läslag i byagården. Vård. Tuula o. Tage Lassas. Tema: Guds vilja och min vilja.
Måndagar kl 14 övar Mariat i förs.h.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Pålitlig rök- och alkoholfri universitetsstuderande söker etta i centrala Hfors. Hyra max. 500e/mån. Tfn 0408498797.

Scenkonststuderande önskar hyra etta i Vasa centrum. Ring 0405729899.

Skötsamt, rökfritt, unistud. par med stabil ekonomi söker 2:a i H:fors fr.o.m 1.3. 0443468643/Janna.

Ung skötsam studerande + 2 katter söker bostad i Helsingfors-regionen. Inflyttning senast 1.3. Alla erbjudanden mottas! /Alexandra, 050 3442 539 eller saarinal@arcada.fi.

Två skötsamma unga män söker lägenhet lämpad som kompislägenhet, dvs skilda rum och gemensam wc och kök. Gärna i centrala Helsingfors. Kontakta 0500 668 646

Två rökfria och trevliga flickor söker lägenhet i södra/centrala Helsingfors före april. Båda studerar på Hanken och jobbar vid sidan om. Netta 0503451045 eller Fanny 0404153657.

UTHYRES

Uthyres i centrum av Åbo 1 rum +kokv. 28 m² fr.o.m. 1.3. Ring 040 7798501.

Trevlig 2r+k, 70 m², Högbergsgatan, H:fors fr. 1.3. Hyra 1300 euro. Tfn 040-519 6890.

TJÄNSTER

HEMBESÖK i huvudstadsregionen. Professionell fotvård och frisörtjänster. Ring Elisabeth: 040-5956843.

FRITID

Simsalabim Simskola och Aquagym. Babysim, barnsim, familjesim, sagosim, crawl-simskolor och vattengymnastik Helsingfors - Borgå - Åbo - Pargas. 044 0110660 www.simsalabim.fi

LEDIGA TJÄNSTER

MILITÄRPRÄSTTJÄNST

Vid **Nylands Brigad** ledigförklarar en tjänst som militärpastor. Tjänstens kravnivå är JSA 12. Tjänsten bör tillträdas 1.6.2011 eller enligt överenskommelse. Sänd ansökan senast 25.2.2011 till adressen Huvudstaben, personalavdelningen, PB 919, 00131 HELSINGFORS.

Närmare information om tjänsten ger fältprost Seppo Ahonen tfn 0299510183 och kommandörkapten Timo Oksanen tfn 0299331000.

Huvudstaben
Personalavdelningen

Bergö och Petalax församlingar söker en

diakoniarbetare på 84 % eller 32 h/v.

I tjänsten ingår barnledaruppgifter. En fjärde del av tjänstgöringen är förlagd till Bergö.

Vi förutsätter avlagd examen för diakoniarbetare, men sökande med annan lämplig utbildning kan också komma i fråga. Lön enligt kravgrupp 501. Tjänsten tillträds 1.4.2011 eller enligt överenskommelse. Tjänsten har en provotid på 4 mån. Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Sänd din ansökan till Petalax förs, Petalax kyrktät 12, 66240 Petalax, senast 11.2.2011.

Närmare info kyrkoherde Mats Björklund 0504104226.

**ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ
ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET**

Esbo kyrkliga samfällighets begravnings-tjänst lediganslår ett anställningsförhållande som

**BYRÅSEKRETERARE VID
GRAVKONTORET**

Ansökningarna inlämnas före 11.2.2011 kl. 15.00
Hela annonsen är läsbar på vår hemsida
www.espoonseurakunnat.fi/tyopaikat

MEDDELANDEN

KUNGÖRELSE

I Grankulla svenska församling förrättas kyrkoherdeval 6.2.2011. Kyrkoherdevalet inleds i Grankulla kyrka efter högmässan som börjar kl. 12. Valet avslutas kl. 20.

Förhandsröstning i kyrkoherdevalet förrättas på kyrkoherde-ämbetet, Kavallvägen 3, 31.1-4.2.2011 kl. 9-18.

En röstberättigad, vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället, får under vissa förutsättningar förhandsrösta hemma. Personen, eller en annan person som utsetts av denne, skall framföra en begäran om hemmaröstning till valnämnden skriftligen eller per telefon. Begäran skall lämnas senast 28.1.2011 före kl. 16 till kyrkoherdeämbetet, Kavallvägen 3, tfn 09 5123 722.

Valresultatet offentliggörs i vallokalen söndag 6.2.2011 tidigast ca kl. 21. Protokollet över kyrkoherdevalet finns till påseende på kyrkoherdeämbetet 7.2-8.3.2011.

Grankulla 3.1.2011

På valnämndens i Grankulla svenska församlings vägnar
Ordförande Agneta Uhl

Väntjänstkurs

Kursledare Stina Fodstad.

Tid
Fredag 18.3.2011 kl. 18-21
Fredag 25.3.2011 kl. 18-21
Lördag 26.3.2011 kl. 10-16

Plats

HÖRNAN, Högbergsgården, Högbergsgatan 10.

Anmälan senast fredag 4.3.2011
till respektive församlings pastorskansli.
De 20 först anmälda ryms med.
Kursen är avgiftsfri.

Välkommen med!

Johannes församling, tfn 2340 7700
Matteus församling, tfn 2340 7300
Petrus församling, tfn 2340 7100

Österbottens Cancerförening rf ordnar ANPASSNINGSTRÄNINGSKURSER år 2011 i Härmä, rehabiliteringscenter

7-11.3 **Parkurs för äldre cancerpatienter**
- ansökningen skickas direkt till FPA:s lokala byrå

9-13.5 **Parkurs för äldre prostatacancerpatienter**
- ansökningen skickas till Österbottens Cancerförening rf

2.-6.5 **Parkurs för cancerpatienter**
- ansökningen skickas till Österbottens Cancerförening rf

Förfrågningar sjukskötare Esterita Backman tfn 010 843 6003

Parkurs för hörselskadade

30.3-1.4.2011 Björkö Wårdshus, Korsholm och uppföljning 27-28.10.2011 i Nyland

Målgrupp: Person med hörselskada tillsammans med partner eller vän

Program: Föreläsningar, samvaro och rekreation

Pris: 40 euro /pers, anmälningar till kansli@horsel.fi, 09-663 392

Helsingfors arbis
Dagmarsgatan 3

Plock ur allmänna föreläsningar (gratis, ingen anmälan)

Kidnappad av sin hjärna
Vårdläraren och sakkunniga i geriatri, Asta Bergström, föreläser om hur vardagen fungerar när minnet hos en närstående sviker.
3.2, torsdag kl. 18.05-19.35, rum 13.

"En blandning av sött och salt" Stockholm som huvudstad 1252-2011
Historikern, FL Henry Rask diskuterar Stockholms skiftande ställning och betydelse i ett 800-årigt perspektiv.
8.2, tisdag kl. 18.05-19.35. (Arbis ordnar en konst- och kulturresa till Stockholm 14-17.4, läs mera på www.hel.fi/arbisp, sista anmälningdag 31.1.)

Program i Arbis bibliotek
Alla torsdagar kl. 18.05-19.35. (se närmare på webben)

IT-föreläsningar
Säkerhetsprogram 2.2, onsdag kl. 18.00-19.30.
Bli du med datorn (program, kringutrustning) 7.2, måndag kl. 9.30-11.00.
PC-säkerhet 23.3, onsdag kl. 9.30-11.00.

IT-kurser för seniorer, se vårt stora utbud på webben eller i kurskatalogen.

Väntjänstkurs (110116) 14 euro
Kursen tar upp frivilligarbetets principer och ideologi, växelverkan mellan människor, kriser och sorgearbete och frivilligarbete i praktiken. Kursen ordnas i samarbete med Finlands röda kors, som står för en lätt lunch och kaffe med dopp.
4-5.2, fredag och lördag kl. 10.30-16.30, Inge Martonen.

KOLLA OCKSÅ KURSER MED LEDIGA PLATSER!
Ring (09) 310 494 94 eller titta på webben
www.hel.fi/arbisp

MIEHET RAUTAA

REGI : ERIK KIVINIEMI

Komedi om två gubbar och deras drömmar

FEBRUARI	MARS
To 3.2. kl 19.15	Lö 5.3. kl 14.15
Lö 5.2. kl 19.15	On 9.3. kl 19.15
To 10.2. kl 19.15	To 10.3. kl 19.15
Fr 11.2. kl 19.15	Fr 18.3. kl 19.15
Lö 19.2. kl 19.15	
To 24.2. klo 19.15	Priser : 20 / 18 / 16 / 15€
Fr 25.2. klo 19.15	(Grupper min 20 pers)

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI
www.vaasa.fi/teatteri (06) 325 3961
WEBSHOP : <http://market.vaasa.fi>

Inspireras på EDUCA

På **EDUCA 2011** hittar du mera program och flera utställare på svenska än någonsin förr. **Besök oss i svenska kvarteret Id21 den 28 och 29 januari 2011 i Mässcentret i Helsingfors.**

På svenska kvarterets mingelarena ordnar vi diskussioner, debatter och utställningar under hela Educa-mässan. Det svenska mässprogrammet kulminerar på lördagen.

Lördagen den 29 januari kl. 10-13 i Id21

10-11 "Timfördelning idag - konsekvenser imorgon" med Maria Romantschuk som moderator

11-12 Mingel och småskalig traktering

12-13 **EFTERSNACK** med Magnus Londen, Jeanette Björkqvist och Misha Eriksson

Arrangörer och utställare: *Förlag och utbildningssektorns organisationer i Svenskfinland*

www.hemmetshandarbeten.com

Ritade dukar och handarbeten på nätet.

Tel. 0400-235 424

Grupp ohoj! Kom till sydligaste Finland! SaariTours har ensamrätt att föra turistgrupper till den ö, där Mannerheim hade sin sommarvilla i Hangö.

Kontakta leena.immonen@saaritours.fi, 040-8407679

Var dag är en sällsam gåva - en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland. Församlingsförbundet rf, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.

Lärkkulla ett utmärkt val för kurs- och konferensverksamhet

Lärkkulla stiftelsen lediganslår 4 st författarstipendier

Stipendierna kan användas under år 2011 och består av en veckas fri vistelse på Lärkkulla. Lämna din ansökan senast 20.2.2011. Närmare uppgifter www.larkkulla.net → Aktuellt.

Lärkkulla stiftelsen tar fortsättningsvis emot donationer och testamenten. Kontakta direktor Greger Englund tfn 044 3006 025.

Låtskrivar workshop
Med Paul Oxley
Tid och plats
12-13.2.2011, Lärkkulla

Arbeta med kvinnor som utsatta för våld i sin parrelation (1 sp)
Tid och plats
7-9.3.2011, Lärkkulla

Ungdomsmusik-Nuorisomusiikki (2 sp)
Tid och plats
Del I 24-26.5.2011, Lärkkulla
Del II 16-18.8.2011, Lärkkulla
Kursen är tvåspråkig

Mera information om våra kurser och vår övriga verksamhet hittar du på www.larkkulla.net

Tfn (019) 2757 200, info@larkkulla.net

TVÅ PROCENTS RÄNTA OCKSÅ PÅ DIN DEPOSITION

Depositionstid 12 mån. Ett avgiftsfritt uttag efter 3 mån.

Minimideposition 10 000 €.

Läs mer på www.aktia.fi.

Välkommen till Aktia Banken.
Boka tid på tfn 0800 0 2470.

Aktia
Ser en människa i varje kund

Januarikrysset

BERG 5 Mos 11:29	NYBÖR- JARE	JUDISK HÖGTID Est 9:26	KAMMAR- TJÄNARE	INTE NER POPULÄR LÄT	SLOSA	SYNAGOG FÖRE- STÄNDARE Luk 8:4	ANNO DOMINI	BERG 2 Mos 19:11	GJORDE BAGAREN CHEVRO- TERA
→		→					↓	RIKTNING IN- SKRÄNK	
		SNABBA STAD I EGYPTEN 2 Mos 1:11					BARR- TRÄD SÄLUNGE		
AR ÖVER- GÄENDE OTÄLIG				RYMD- FARARE ROUGE					
KATT				KONST PÅ LATIN	KORINT TITAN				PELAR- GÅNG
			ORNAT	MORSON GUDS- TJÄNST				GALLIUM VÄSTRA NYLAND	
SIMEIS SON 1 Krön 6:24		MULTIPEL SKLEROS LEBBEUS Mat 10:2-4		AR NÄRA ÖGAT			DRÖJER DANK		
						INDISKI PLAGG	KLÄTER VÄXT		LOCK- FÄGEL
VÄLSMA- KANDE	POJKNAMN FÖR- RÄDARE Mat 26:25			ANONYM ALKOHOL- LISTER	EN FAT- TIG MAN Luk 16:20		GRUND- ÄMNE ANA		HUR SA? INDRI- VARE
BMA 2011	↓	STAD Apg 28:12 KLO	VALK MYNDET	NUNN- SON 2 Mos 33:11		STRAND SJO GRUS- MARK		TRADI- TION DUR- FÄGEL	
DETYOER MED- HJALPARE Fil 4:3				EN KVINNA I ATEN Apg 17:34				HAND- LING MYCKET SVAGT	FATTIG
				AMNE SOM ASTAD- KOMMER YSTNING	LIK- GILTIGT	OTUR		TALA INTER- VALL I MUSIK	
NÄSSEL DJUR PÅ LITET LÄNGRE			KELTISK FOLK- GRUPP			LAST- UT- RYMME	EN MAN FRAN BEREA Apg 20:4 ORT I ÖSTER BOTEN		
			13/6 SKYND			NÄSTAN EN FANA TIKER AMERIKA		GARDNER LINA SANDELL	AV
UTAN KLÄDER KNUBBIG				NEON	HAN SKREV MÅNGA BREV		OÅKTA VARA		STRON- TIUM
		HÄN- FÖRELSE			TYSKT NAMN PÅ ALSACE		PLATA		
SKROV- LIG	SLÄK- TINGAR			ÖVER HUVUD		ÄVEN TJUGO- TRE?		PURKEN	

Konstruerat av Britt-Mari Andtfolk

Skicka in!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 15 febr. 2011 till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors. Märk kuvertet "januarikryss". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset följer 1917 års översättning. Lycka till!

Namn & Adress

.....
.....
.....

Julkryssets lösning

Bland de rätta lösningarna utlottades följande vinnare. Bokprisen kommer på posten. Vi gratulerar:

Brita Slotte, Vasa
Ann-Mari Backlund, Nykarleby
Ingmar Nordström, Närpes

293 kryss deltog i utlottningen!

→	J	O	S	E	E	→	O	C	H	→	M	A	R	I	A
	J	U	B	E	L	Ä	R	.	O	W	A	O	S	T	
	N	O	B	E	L	E	T	T		T	A	R			
	G	L	A	L	U	K	R	A	T	I	V	A	O		
	A	R	O	A	R	O	R	I	G	E	N	E	S		
	O	M	K	N	T	E	N	L	E						
	T	I	M	O	T	E	U	S	T	U	N	N	A	D	
→	S	T	J	Ä	R	N	O	R	S	O	E	S	T		
	H	J	Ä	R	T	A	E	L	A	K	G	M	S	N	G
	M	E	R	O	S	F	R	A	N	S	M	A	N	A	P
	U	S	A	A	R	A	B	A	A	R	E	T	A	R	A
	U	D	R	A	U	T	O	M	B	O	R	D	A	R	E
	Ä	S	K	A	K	O	K	O	S	U	N	A	I	D	S
	B	A	R	N	E	T	R	A	P	S	D	R	O	N	T
	N	I	E	L	S	E	N	S	E	M	K	R	Ö	N	I

Att minnas är en försoningsprocess

Kerstin Haldin-Rönn

Vad göra med alla minnen? De glada, de smärtsamma, de pinsamma och de omistliga? Minnenas tid är nu.

Jag söker upp **Rakel Berg** i Korsholm som i sitt yrkesliv som neuropsykolog ofta konfronterats med både minnen och minnesförluster. Hon har tänt en brasa i familjens kakelugn. Stämningen är just lämplig för att prata minnen.

ta det man inte vill tänka på. Men förträngda minnen tar mycket energi.

Det har våra krigsveteraner upplevt. Efter kriget var det många som plågades av mar-
drömmar. De avtog då familj och
arbete fyllde dagarna för att sedan
komma tillbaka sent i livet.

– Många ville inte prata om det
de upplevt vid fronten. Och inte
fanns det heller någon krisbear-
betning.

Svåra minnen kan förfölja en
människa länge. En utväg är att
bearbeta dem i lugn och ro. Det
kan ske genom att man pratar
med någon annan. Men vill man

Kerstin Haldin-Rönn

– Det gör gott att aktivera sina minnen, att prata om dem eller skriva ner dem, säger Rakel Berg.

– Allt det vi upplevt är en viktig del av vår identitet. Vår identitet byggs ju till stor del upp av minnen och erfarenheter, säger Rakel Berg.

Men varför minns man så tydligt en del saker medan andra försvinner?

– Viktiga, emotionellt laddade händelser minns man. Men i vår hjärna finns mycket mer lagrat än vi är medvetna om. Med de rätta nycklarna kan sådant vi glömt öppnas igen.

Hon är uppvuxen i Kvevlax. En gång när hon körde över Kvevlaxbron och såg siluetten av kyrkbyn i vinterljus fick hon tydliga minnen av skogen hon skidade i som barn och känslan av att varm och svettig komma hem till mamma i köket.

Vinterljuset lyfte upp goda minnen, men lika lätt kan traumatiska händelser väckas till liv. Som en bil i samma färg som den man krockade med.

Mardrömmar som återkom

– Obehagliga minnen vill vi förtränga och glömma. Hjärnan är så formbar att den kan hålla bor-

inte göra det går det också bra att skriva.

– Skrivandet kan fungera som ett sätt att lyfta ut svåra minnen. I skrift känns de mindre farliga. När man identifierar och nämner inre spöken och vålnader vid namn kan de försvinna. Det kan vara ett steg i helandet.

Att förlora minnen

Hon har i sitt arbete mött människor som på grund av olyckor eller sjukdomar fått minnesproblem. Till exempel syrebrist i hjärnan kan ge omfattande minnesförlust.

– Det är skrämmande att förlora delar av sitt minne. Vem är jag? Tänk om jag inte kommer ihåg när mina barn är födda eller vad min mamma hette?

En del kan stegvis få tillbaka sitt minne. För att rehabilitera minnet behövs mycket stöd av omgivningen. Bilder av personer man vill lära sig komma ihåg kan stå framme, påminnelser per telefon kan hjälpa att komma ihåg avtalade möten.

– Det kan kännas jobbigt att umgås med andra människor

då minnet sviker. Att man har minnesproblem syns inte utanpå, man kan lätt stämplas som dum.

– Att förlora någon del av minnet gör människan sårbar. Minnet är en så stor del av identiteten. Det är bra om man kan säga hur man har det, vad man har svårt att uppfatta eller minnas. Men det kräver självkänsla och trygghet.

Äldre människor påpekar ofta att deras minne har blivit sämre. Det betyder inte att allt försvunnit men man märker att vissa bitar blivit svagare.

– Det finns många sätt att träna upp sina minnesfunktioner. De områden i hjärnan du använder mycket utvecklas. Ofta tränar vi ivrigare på det vi har läggning eller intresse för.

Hon heter något på M

Många äldre har svårt att minnas namn. Också helt bekanta namn är som bortblåsta. Eller så kommer man inte ihåg namnet på den man just presenterades för.

– Sökningsprocessen blir långsammare med åren. Det kan hjälpa att aktivare prägla in nya namn. Att upprepa namnet då man träffar en ny människa och kanske associera till någon annan med samma namn, eller lägga begynnelsebokstäverna på minnet.

Hon berättar om ett minnestest som hon gör ibland. Hon skriver tio ord och deltagarna får se på dem en stund. Efteråt brukar de flesta minnas fyra till sex ord. Men när hon plockar in tio nya ord så känner de flesta igen de tio ord som de först fick se.

– Det visar att minnet fungerar, men att det är svårt att aktivera det inlärda. Det är individuellt hur minnet ändras med åldern. Vissa saker blir trögare. Men vi kan lära oss nya saker hela livet även om det tar längre tid. Barn präglas snabbt, det är därför de tidigt ska lära sig nya språk.

För sent att fråga

Minnen har stor betydelse då vi som äldre tänker tillbaka på våra liv. Allas liv rymmer både sorg och glädje, positiva erfarenheter blandas med negativa. Sammantaget kan de hjälpa oss att se helheten.

– Förutom vårt långtidsminne, som också kan kallas kunskapsminne, har vi ett episodiskt minne, ett personligt minnesarkiv, säger Rakel Berg. Det senare kan vara förrådskitt. Det är som en avspiegling eller ett foto av det vi upplevt. Det är vår egen bild av det som hänt. Syskon som vuxit upp i samma hem kan berätta helt olika versioner av samma händelse.

Många inser först efter att föräldrarna dött vad de borde ha frågat dem om. Och det som föräldrarna berättat minns man inte heller alltid så tydligt.

– Det är svårt att ta till sig och komma ihåg det föräldrar vill berätta medan man själv håller på att lösgöra sig. Som äldre upprepar man sig lätt, vilket irriterar de yngre. Men i en viss ålder vill man hitta delarna av sin identitet. Då börjar många släktforska.

Rakel Berg tycker att det är bra att skriva ner åtminstone episoder av sitt liv.

– Barnen kanske inte vill höra det vi har att berätta just nu. Själv har jag tänkt skriva om mitt arbetsliv. Det kan vara en sammanfattning för mig själv och det kan i något skede intressera min dotter.

När föräldrarna är borta kan olika föremål kännas dyrbara.

– För mig är den äldre generationens handarbeten viktiga. Mammans broderade dukar, min svärmors virkade arbeten. På samma sätt kan jag lämna kvar något av mig själv.

Prägla in livsvisdom

Minnen handlar också om att välja vad man vill minnas.

– Jag tror att det är viktigt att medvetet prägla in positiva saker. Vi laddar oss med så mycket negativt.

Hon ger tipset att bjuda sig själv på ett personligt tänkespråk varje vecka.

”

Jag tror att det är viktigt att medvetet prägla in positiva saker.

– Jag brukar skriva ner dem, fästa dem på en synlig plats och lära mig dem utantill. Så kan livsvisdom få sjunka in. Det får gärna vara sådant som har betydelse i den egna livssituationen.

Det är möjligt att påverka det man vill minnas.

– Man väljer om man vill ta fasta på det negativa eller det positiva. Jag tyckte att det var fint när skolbarn för en tid sedan fick lära sig psalmer utantill i tävlingen PsalMedaljeSkol. Det var ett sätt att ladda barn med sådant som håller hela livet.

Försonas med sitt liv

Vår pensionärstid, är den minnas tid?

– Ja, man har mer tid att diskutera med vänner och bekanta, och att integrera det man upplevt i sitt liv. I bästa fall blir det en försoningsprocess, så att inte bitterhet och grämlse blir överst. Jag kanske önskade mer av livet än det gav. Men jag vill kunna försonas med tanken på att livet blev just så här.

Hon understryker att minnas tid inte innebär att bara sitta på plats och tänka bakåt. Till åldrandet hör att samtidigt vara nyfiken på livet och att vilja lära sig mer. Själv har hon tagit nya tag med tyska språket.

Brasan har falnat. Rakel Berg avslutar: – För mig är den andliga dimensionen av livet viktigt. Jag bär med mig bönen: ”Gud, låt min själ komma till mognad innan den bärgas.” Vi är födda en gång och vi kommer att dö en gång. Jag tror att människan stegvis tar in att hennes liv är ändligt.

Gudstjänst på räls Jerusalem - Tel Aviv

Ett fyrtiotal män samlas till gemensam morgonbön varje dag på tåget mellan Jerusalem och Tel Aviv.

– Hör Israel: "Herren är vår Gud, Herren är en", proklamerar förebedjaren.

Det handlar inte om en gudstjänst i någon vanlig synagoga i Israel. Den gemensamma bönen genomförs istället på morgontåget från Israels huvudstad Jerusalem till Israels ekonomiska centrum Tel Aviv.

Tågen som lämnar Jerusalem avgår från stationen i utkanten av staden och ger sig av genom ett fantastiskt vackert landskap med skogar och till och med en del bäckar. Fram till den första stationen, Bet Shemesh, som ligger ungefär halvvägs, märks inget speciellt på tåget. Men det finns en mindre anhopning av religiösa män i den sista vagnen under en av de två första avgångarna varje morgon, strax efter klockan sex och sju.

I Bet Shemesh däremot kliver många troende judar på tåget. Alla söker de sig till den sista vagnen – den närmast Jerusalem (dit judar världen över vänder sig när de ber). Som på en given signal tar alla fram sina böneartiklar (böneböcker, bönesjalar och bönekapslar), gör sig i ordning för guds-

Gudstjänst på tåget? Männerna som bänkar sig i gudstjänstvagnen på väg till jobbet tycker det är ett utmärkt sätt att spara tid.

tjänsten och så börjar morgonandakten.

Spara tid

– Det är en fantastisk syn att se ett fyrtiotal affärs-

män, soldater, studenter och andra inta "böneposition", utbrister **Jonatan Shem-Tov**, som deltar regelbundet i tåg-gudstjänsterna.

Shem-Tov, som bor i Jerusalem och arbetar som programmerare i ett av de gigantiska kontorskomplexen i centrala Tel Aviv, säger att han genom att be på tåget på vägen till arbetet både sparar en hel del tid och har glädjen att vara med om en komplett gudstjänst tillsammans med de andra männen.

– Inom judendomen kan man be individuellt i hemmet, men vissa delar av gudstjänsten kan endast genomföras om minst tio män ber tillsammans, förklarar Shem-Tov. I en vanlig synagoga gäller det också att anpassa sig till gudstjänsttiderna, medan vi här på tåget naturligtvis ber när det passar oss.

Själva gudstjänsten, som tar en dryg halvtimme, går till ungefär som i en vanlig synagoga. Tågvagnen skakar något, så det gäller att hålla i sig under de delar av gudstjänsten när man ska stå upp.

För en utomstående utgör gudstjänstvagnen en mycket underlig syn, då han/hon möter en stor ska-

ra män i bönesjalar och bönekapslar mitt uppe i morgonbönen. Enligt Shem-Tov skapar det här aldrig några problem.

– Vanligtvis sitter också några icke-bedjande i "synagoge vagnen", men de respekterar gudstjänsten fullt ut och det har till och med hänt att de anslutit sig till den, trots att det har gått flera år sedan de deltog i en gudstjänst senast, säger han.

Bön på allmän plats

– Välsignad vare Du Herren, vår Gud och våra förfäders Gud [...], hörs förebedjarens röst tydligt, medan tåget tuffar vidare och närmar sig stationen i Ramle, på väg mot Israels ekonomiska nav.

Förebedjarens klara stämma varvas med gudstjänstdeltagarnas mum-

mel under de individuella bönen. En annan av dem som regelbundet tar del i tåg-gudstjänsterna och som ber med mycken inlevelse är **Natanel Kornstein**. Kornstein bor i Bet Shemesh och pendlar dagligen till sitt arbete som chef för ett mjukvaruföretag i norra Tel Aviv. Även han är mycket nöjd över den gemensamma morgonbönen på tåget.

”
Vi här på tåget ber när det passar oss.

– Det fantastiska med gudstjänsterna på tåget är att vi bedjande inte alls är rädda för att visa att vi är religiösa judar. Tvärtom genomför vi den gemensamma bönen på en mycket allmän plats, poängterar han.

Det är uppenbart att detta endast är möjligt i judarnas hemland Israel. Vissa av de bedjande är födda i judiska centra som New York, Paris och London, men de är alla överens om att ingen skulle ha tänkt på att ha gemensamma gudstjänster på tågen där.

– Det är också trevligt att delta i gudstjänsterna på tåget eftersom de bedjande har olika bakgrunder, fortsätter Kornstein. Det är studenter på väg till högskolan, soldater på väg till sin bas och naturligtvis arbetande vuxna. Bland de bedjande syns infödda israeler och nya invandrare.

Det finns olika varianter på liturgin på grund av att det judiska folket varit utspjutt över världen under två tusen år.

– Men likheterna är mycket, mycket större än skillnaderna, så det är lätt att hitta en kompromiss som vi alla kan trivas med. Dessa gudstjänster ger mig verkligen en bra start på dagen, avslutar Kornstein.

Att det handlar om en brokig skara bedjande har Kornstein alldeles rätt i. En snabb blick runt i Gudstjänstvagnen avslöjar män klädda i allt från jeans och t-shirt till kostym och slips. Dessutom utmärker sig två grupper på grund av sitt utseende – beväpnade soldater i uniform och ultraortodoxa judar med skägg, vit skjorta och mörk kostym.

Framme!

– [...] på den dagen kommer Herren att vara den ende och Hans namn det enda, förkunnar förebedjaren och därmed är dagens första gudstjänst avslutad.

Alla deltagarna plockar snabbt ihop sina böneartiklar, lägger ned dem i väskorna och är klara för avstigning några minuter senare vid den första stationen i Tel Aviv. De tar avsked från varandra och vet att de kommer att träffas vid samma tidpunkt och på samma plats dagen därpå – för den gemensamma morgonbönen i den speciella gudstjänstvagnen på väg mellan Jerusalem och Tel Aviv.

Elliot Turvall

Om den judiska bönen

- Inom judendomen innehåller den dagliga böneritualen huvudsakligen tre gudstjänster – morgongudstjänst, eftermiddagsgudstjänst och kvällsgudstjänst.
- Morgonbönen är cirka fyrtio minuter lång och läses någon gång från solens uppgång till mitt på dagen.
- Eftermiddagsbönen är cirka femton minuter lång och läses någon gång från mitt på dagen fram till solens nedgång.
- Kvällsbönen är cirka tio minuter lång och läses efter solens nedgång.
- Män har en plikt att be dessa tre dagliga böner, medan det är mer frivilligt för kvinnor, eftersom kvinnorna redan befinner sig på en högre andlig nivå och inte "behöver" bönen i lika stor utsträckning. På grund av detta är det mycket färre kvinnor som ber regelbundet (speciellt under vardagar).
- Det går bra att be individuellt i till exempel hemmet, men en komplett gudstjänst kan endast genomföras om minst tio män ber tillsammans. Den här regeln leder till att judar gärna bosätter sig i närheten av varandra, är medlemmar i en församling och så vidare.
- Bönesjal och bönekapslar används av judiska män under morgongudstjänsten. De har sitt ursprung i de fem Moseböckerna och andra källor. (ET)

Två möten på sabbaten

I det judiska samhället blandas religion och vardag samman på ett sätt som känns exotiskt för oss. Missionär Sirpa Rissanen berättar om livet i Jerusalem.

På sabbatskvällen, alltså på fredag, ringer dörrklockan. Roy öppnar. Grannen från övre våningen står i den mörka korridoren och ber om ursäkt, men en säkring har gått i hans lägenhet på grund av överbelastning. För att det är sabbat kan han som jude inte slå på säkringen igen. Förbudet mot att "göra upp eld" gäller också att pilla på elapparater, syssla med ljus eller använda mobilen. Om man vill ha ljusen eller tv:n på under sabbaten lönar det sig att lämna dem påknäppta. I en judisk familj tänds sabbatsljusen före sabbaten börjar, och många tyr sig till lampor med ljussensor. Roy hjälper till, och grannens mörka sabbat får ett slut.

Den judiska frun från grannhuset ringer på dörrklockan. En religiös fest står för dörren. Ärendet gäller hennes mamma som ska komma på besök från Schweiz. Problemet är tydligt definierat: familjen bor i husets högsta våning, men på sabbaten får de inte använda hissen. Mammans rör sig med rullstol. Kunde någon av oss under ett par dagars tid komma till dem och trycka på hissknappen, så att mamman kan ta sig till och från synagogan? De kan nog skuffa in mammans stol i hissen, men de kan inte trycka på knappen.

Under de överenskomna dagarna har vi jour. Grannen knackar på dörren och vi, med annan tro, opererar hissen. I hotell och en del hus finns sabbatshissar. En sådan hiss stannar automatiskt vid varje våning, och man behöver aldrig trycka på knappen. Grannen vill uppfylla den judiska lagen och strävar efter en sabbat utan några felsteg.

Messias kommer efter en fullkomligt firad sabbat – enligt en del rabbiner efter två fullkomliga sabbatsfester. De väntar.

Sirpa Rissanen

Sirpa Rissanen jobbar för Finska Missionssällskapet. Hon är bosatt i Jerusalem.

Sirpa Rissanen

Ling Hong församlingen i Siu Hong samlar ett åttio-tal gudstjänstbesökare varje söndag. Biskop Nicholas Lai och missionssällskapets Håkan Granberg prisar Gud på första raden.

Den minsta församlingen i Hongkong

”Vi hoppas få egna utrymmen”

Johan Sandberg

För tjugio år sedan startade Finska missionssällskapet en församling i Siu Hong i nordöstra delen av Hongkong. Det blev den sista FMS startade och den är fortfarande den minsta.

Det finns gott om små kyrkor i Hongkong. Ling Hongs lutherska kyrka i Siu Hong är en typisk sådan. Den är liten men nagande god.

– Tack vare Guds nåd har medlemsantalet i kyrkan vuxit de senaste åren, säger pastor **Wan Po Kwan**. När jag kom hit för fem år sedan hade vi mellan fyrtio och femtio gudstjänstbesökare. Vi gjorde några evangelisationskampanjer och växte lite på några år. I dag samlar gudstjänsterna mellan sjuttio och åttio besökare. Det totala medlemsantalet är större, vi har cirka 110 medlemmar.

Församlingen har egen ekonomi och firar gudstjänst varje söndag. Sedan 2006 finansierar FMS inte längre verksamheten.

Att FMS inte längre startar församlingar i Hongkong har sin förklaring i att det numera är den lutherska kyrkan själv som gör det. Hongkongs lutherska kyrka består i dag av 16 000 medlemmar, 51 församlingar och hundra medarbetare. FMS hann grunda nio av församlingarna innan kyrkan tog över den uppgiften.

Sociala nätverk

När FMS inledde sitt arbete i Hongkong i början på 1970-talet satsade man på att rehabilitera drogmissbrukare och på barn- och ungdomscenter. Det första centret bildades i Yuen Long, sedan i Tai Hing, Choi Yuen, Tai Wo och i Siu Hong.

Tanken med centren var att det skulle betjäna det område där de fanns. Man höll öppet hus, ordnade kurser och preventiv verksamhet för att hålla ungdomarna borta från gatan och få ungdomskulturen i skick.

– Som kristen organisation kombinerade vi det gärna med församlingsarbete och gav det ett kristent innehåll, säger **Håkan Granberg** som arbetat i Hongkong i nästan tjugio års tid.

Ursprungligen inleddes arbetet i centren av en finländare med två lokala medarbetare. Kärnan i verksamheten ligger runt Yeun Long och andra områden i de Nya Territorierna i Hongkong.

– Det beror på att området var nybyggt när FMS inledde arbetet och det var där som behoven av sociala nätverk var störst just då, säger Granberg. Området byggdes i slutet av sextio-talet och där fanns många hyreshus för folk med lägre inkomster. Där fanns då också sociala problem.

Lånade utrymmen

Kyrkorna i Hongkong har satsat hårt på skolorna. Granberg har räknat ut att fyrtio procent av all utbildning har en koppling till den kristna kyrkan. Nästan hälften av socialarbetet likaså. Utrymmet där ungdomscentret och församlingen Ling Hong verkar i tillhör regeringen. Efter 1997 då briter överlätit administrationen av Hongkong till Kina har politiken gradvis förändrats och kyrkan fått mindre kontakt med ungdomscentrets verksamhet. Regeringen i Hongkong försöker tona ner religionernas inflytande i skolorna och i socialvården.

Därför hoppas pastor Wan Po Kwan på att försam-

lingen på sikt ska få ett eget utrymme att fritt använda när de vill.

– Som det är nu är vår verksamhet begränsad, säger han. Vi får inte använda utrymmet under veckorna, förutom två samlingar för äldre på tisdagarna. De flesta aktiviteter sker under lördagskvällarna och på söndag. Då hålls gudstjänster, söndagsskolor och barn- och ungdomsgrupper. Vi satsar på att rikta oss till barnen.

– Men först måste vi få vår ekonomi i balans. Det borde vi klara av inom två år.

Firade 20 år

Församlingen Ling Hong firade sitt tjugouårsjubileum den 2 januari med en festgudstjänst där biskopen för Hongkongs lutherska kyrka **Nicholas Lai** predikade och **Håkan Granberg** representerade FMS. Gudstjänsten, som naturligtvis gick på kantonesiska, hade många både bekanta inslag. Trots språkförbistring gick det tack vare rytmen att följa med i den Niceanska trosbekännelsen. Några psalm-melodier var välbekanta. Men det ingick överraskande många egna tillämpningar av melodierna, till exempel av Sanctus inför nattvardsgången. I nattvardsgången deltog också de som inte var döpta. Som ett tecken på det höll de armarna i kors över bröstkorget. De blev välsignade.

I gudstjänsten ingick också en välsignelseakt av det nyvalda kyrkorådet. Inför församlingen lovade rådet att ständigt förkunna evangelium både i ord och gärningar.

Biskop Nicholas Lai och pastor Wan Po Kwan leder nattvardsgången i Ling Hongs lutherska kyrka.

Teckningar

Teckna för Kyrkpressen!

Nu inbjuds alla barn att skicka in teckningar till Kyrkpressen!

Den här gången gäller det att teckna Mose i vassen. Enligt Bibeln ville kungen av Egypten att alla hebreiska pojkar skulle dödas genast efter födseln. Han tyckte att israeliterna hade blivit alltför många och att de hotade Egypten. När Mose föddes höll hans mamma honom gömd i tre månader, men sen kunde hon inte gömma honom längre. Hon tog en korg av papyrusgräs, lade barnet i den och satte ut den i vassen vid Nilstranden. Pojkens syster ställde sig ett stycke därifrån för att se hur det skulle gå för honom.

Då kom faraos dotter ner till floden för att bada och fick syn på korgen i vassen. När hon öppnade korgen såg hon att där låg en pojke och grät och hon tyckte synd om honom. Han fick bo hos sin egen mamma och ammas av henne, men när han blev större adopterades han av faraos dotter. Det var också hon som gav honom namnet Mose. (2 Mos 2)

Teckningar på temat "Mose i vassen" kan skickas in av alla barn som gillar att teckna. Både enskilda bidrag och teckningar från församlingsklubbar och skolklasser är välkomna.

Läs hela textavsnittet och välj vilken bit av berättelsen just du vill illustrera. De teckningar som publiceras väljs så att berättelsen återberättas så mångsidigt som möjligt för Kyrkpressens läsare.

Den största pappersstorleken är A4. Använd starka, klara färger och gärna tydliga konturer, så syns bilderna bättre i tryck. Vik ogärna teckningarna när du postar dem.

Skriv namn, ålder och hemadress bakom varje teckning. Där kan du också förklara din bild, om du vill.

Sista inlämningsdagen är tisdagen den 15 februari. Adressen är Kyrkpressen, Mannenheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors.

Bland alla teckningsdeltagare utlottas tre bokpris. (ST)

Också kyrkan satsar på kultur i Åbo

Estetik möter religion

Marina Wiik

I år är Åbo en av de europeiska kulturhuvudstäderna. Kyrkan är aktivt med och bjuder på ett mångsidigt program med musik, dans, teater och bildkonst.

– Kultur är ett uttryck för skapelsen och en del av att vara människa. I Åbo har kulturen och kyrkolivet alltid gått hand i hand, och därför är det självklart att vi är med.

Hannu Kallio, förvaltningschef för Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet, skröder inte orden när han ska motivera varför kyrkan gör en satsning på kultur. För kyrkans del uppgår helhetsbudgeten till 300 000 euro, varav 100 000 använts till förbättringar.

Enligt projektsekreterare **Jaana Rantala** riktar sig en stor del av programmet till storkonsumenter av kultur; man vill sänka tröskeln till kyrkan och använda församlingsbors engagemang och konstnärlighet.

Finns det en risk att de som är aktiva i församlingen skräms bort av ett högkulturellt program?

– Visst, erkänner Rantala. Men som motvikt planerar vi också utomhusgudstjänster, byafester och en fototävling för över 70-åringar.

Rantala beklagar att programbroshyren tills vidare finns bara på finska.

– Jag har varit i kontakt med Åbo svenska församlings kultur- och missionssekreterare och vet att de planerar bland annat en kulturveckor.

På programmet står bland annat foto- och konstutställningar, filmvisning och en berättardag.

Annorlunda Andy

Perttu Ollila är kurator för utställningen *Den sista nattvarden* och har jobbat

Installationen "The last supper untitled" av Francine LeClercq ingår i utställningen Den sista nattvarden.

Tiina Lindfors tar i dansverket *Passion fasta* på Jesus radikalisering.

deltid med projektet sedan våren 2008.

– När jag studerade konsthistoria i Åbo gick jag dagligen förbi Åbo domkyrka. Redan då lekte jag med tanken på att få ordna en utställning där.

Den ursprungliga planen var att ordna en mer omfattande utställning kring samma tema, men det visade sig vara problematiskt att hitta ett lämpligt utställningsutrymme, så arrangörerna fick tänka om.

– Utställningen kan inte skryta med antalet verk, men nog med deras kvalitet och storlek, säger Ollila. De medverkande är

fransk-amerikanska **Francine LeClercq**, nutidskonstnär och inredningsarkitekt, skulptören **Pauno Pohjola** från Kuopio och – affischnamnet framför andra – popkonstnären **Andy Warhol**.

– Många kopplar ihop Warhol med bilder av tomatosoppa och Marilyn Monroe. Få kände till att han också var bysantinsk katolik som gick i mässa och utförde kristet hjälparbete.

Mot slutet av sitt liv gjorde Warhol en omfattande studie baserad på **Leonardo da Vincis** klassiska målning av Jesus och lärjungar-

na vid påskbordet. Av dessa över 100 verk – teckningar, sidetryck och målningar – ställs fyra ut i Åbo. Sammanlagt ingår åtta verk av Warhol i utställningen.

– De flesta har sett Leonardos målning av nattvarden i någon form. De utställda verken kan betraktas på många sätt – med humor eller ur andlig eller konstnärlig synvinkel.

Ollila är övertygad om att konst kan vara ett redskap för andliga upplevelser och insikter.

– Starka estetiska och religiösa upplevelser har mycket gemensamt.

Levande konst

Nattvardsbordet står i fokus också i dansverket *Passion* av Dansteater Eri.

– Dans i sakrala sammanhang är inte så vanligt. Det är en stor utmaning att göra den sista måltiden levande i ett utrymme som Åbo domkyrka, säger koreograf **Tiina Lindfors**.

I Lindfors version är lärjungarna vid bordet bara sex stycken, men alla har en slags dubletter. Jesu plats i mitten är tom: han föreställs dels av de andra

medverkande, dels av en ljusdus.

– Verket rör sig mycket på det symboliska planet, jag vill undvika stark naturalism. Däremot hoppas jag att verket påverkar åskådarna och att ingen förblir kall inför budskapet.

Vad är föreställningens kärna?

– Jag tar fasta på radikalismen i Jesu undervisning. Han stod upp för de svaga och kastade ut dem som fifflade med pengar. Vi behöver inte gå långt för att hitta paralleller till det här i vår tid: girigheten orsakade också den aktuella ekonomiska krisen.

Lindfors ser påskberättelsen som en yttring för det straff som människor kan lägga på den som är annorlunda.

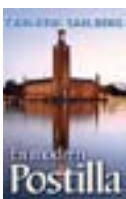
Musiken i *Passio* har komponerats av **Arvo Pärt** och framförs under ledningen av Åbo filharmoniska orkester och Chorus Cathedralis Aboensis. Under de övriga föreställningarna kommer musiken från band.

– Scenen är 1,20 meter hög så ensemblen bildar en slags levande tavla.

En annorlunda postilla

BOK En modern Postilla av Carl-Erik Sahlberg. Stanley.se, 2010.

Carl-Erik Sahlberg har utkommit med en ny bok, en annorlunda postilla. Sahlberg är känd för att ha fått vara delaktig i uppbyggnaden av ett dynamiskt församlingsarbete i S:t Clara Kyrka i centrala Stockholm. Gudstjänsten är välbesökt. I boken *En modern postilla* känner man sig som läsare förflyttad

till kyrkbänken i S:t Clara och får del av Carl-Eriks fyndiga och innehållsrika predikokonst.

Boken är en annorlunda postilla så till vida att den inte utgår från kyrkoårets tema för söndagarna utan från det sekulära årets firningsämnen. Författaren lyckas med konststycket att med avstamp i det pro-

fana fylla tematiken med ett centralt kristet vardagsnära innehåll. Som läsare får man ta del av texter för sammanlagt femtio söndagar. Som exempel kan nämnas Kalle Anka-dagen (julafton), bokreasöndagen, Vasaloppsöndagen, deklarationssöndagen och så vidare.

Läsningen av Sahlbergs postilla är fjärran från den gravallvarlighet som förknippas med tidigare pos-

tillaläsning. Det måste ha varit roligt att skriva den här boken, både att finna de fyndiga anknytningspunkterna till det rikssvenska livet, men också att känna glädjen i att föra det vidare i ett angeläget och utmanande budskap. Den handlar helt enkelt om den djupdimensionen av livet som ett liv i Jesus efterföljd innebär.

Den finlandssvenska kulturen har många anknytningspunkter till den

rikssvenska, därför angår tematiken för de flesta söndagar också oss. Några faller utanför, men budskapet gäller ändå.

Det enda jag kan beklaga är att kreativiteten inte riktigt räckte till för årets alla söndagar och helgdagar.

Boken kan användas i grupper och kretsar av olika slag som högläsning, men också för enskilt bruk och som familjeandaktsbok.

Boris Salo

Kulturnytt

Skugga över Londonkatedralen

Anglikanska St Paul's Cathedral är 108 meter högt.

Skyskrapan Shard of Glass, som håller på att byggas på Themsens södra sida i centrala London, befaras skymma den ärevördiga St Paul's Cathedral. Redan för tio år sedan varnade konservatorer om att det nya byggnadsverket skulle "gå som en spik genom hjärtat på det historiska London", skriver Christian Today. Bygget är nu halvvägs och färskta foton från Parliament Hill – en skyddad utsiktsplats – visar att skyskrapan kastar en skugga som är tre gånger så lång som katedralens höjd över den. Enligt Metro.co.uk blir Shard of Glass 87 våningar eller 310 meter högt. Skyskrapan har beställts av affärsmannen **Irvine Stellar** och väntas stå klart år 2013. (MW)

Ett heligt dopp

Vid firandet av den ryska trettondagen 17-18 januari dopade 58 000 ortodoxa sig i en iskall flod i Moskva.

Det var fråga om en helig dopceremoni till minne av Johannes Döparens dop av Jesus. Den tros ge kraft och välsignelse, rapporterar Dagen.

Myndigheterna lät räddningsarbetare göra 46 hål i isen i staden. Under tisdagsmorgonen var det 15 köldgrader i Moskva. Kyrkan uppmanade de troende att konsultera läkare innan de gick ner i vaken. (MW)

Obama på kyrkobesök

USA:s president **Barack Obama** med familj deltog i en gudstjänst i en metodistkyrka sex kvarter från Vita huset. Gudstjänsten firades till minne av medborgarrättskampen och pastorn **Martin Luther King**, rapporterar CNN.

Vita huset har inte meddelat att Obama gått med i någon särskild församling efter flytten till Washington, men han sägs ofta besöka ett privat kapell vid presidentens

officiella fritidsbostad Camp David. Förra hösten trodde en av fem amerikaner att Obama är muslim.

Martin Luther King-dagen är sedan 1986 en nationell helgdag i USA. Den firas varje år den tredje måndagen i januari, eftersom det är den måndag som ligger närmast Kings födelsedag den 15 januari. (MW)

Ryska muslimer får egen tv-kanal

Rysslands muslimska befolkning ska få en egen satellitkanal, skriver Kotimaa24.

Initiativet till kanalen, som riktar sig speciellt till unga, togs av president **Dmitrij Medvedev** för ett par år sedan. Målet är att öka toleransen mellan olika religioner.

Det finns cirka 20 miljoner muslimer i Ryssland. (MW)

Bibeln genomträngs av socialt patos

BOK Köyhien Raamattu av Kari Latvus, Sakari Häkkinen och Hanne von Weissenberg. Kirjapaja 2010.

I boken *Köyhien Raamattu* (Kirjapaja 2010), har tre teologie doktorer: docent **Kari Latvus**, stiftsdekan **Sakari Häkkinen** och akademiforskaren **Hanne von Weissenberg**, tagit sig an de bibeltexter som direkt eller indirekt handlar om fattigdom och andra former av social utslagenhet. Först undersöks texterna i sin egen kontext och utgående från dessa utgångsanalyser lyckas skribenterna parallellt lyfta fram fakta om fat-

tigdom och social utslagenhet i vår egen tid. Författarna visar klart att Bibeln, Gud och hans profeter i alla tider talat för social rättvisa i minst lika hög grad som om vikten av att leva ett rättsskaffens liv i tro på Gud. I själva verket står det klart att dessa två inte går att skilja från varandra. Sakari Häkkinen har diskuterat flera centrala texter med invånare i tredje världens. I välkända bibeltexter

där vi välmående västerlänningar läser in enbart andliga betydelser, ser en invånare i tredje världen en konkret beskrivning av sitt eget hårda livsöde. Häkkinen betonar att en stor del av bibelns texter har tillkommit i en social verklighet där fattigdomen varit absolut och total. Det vore inte mer än rätt att läsa bibelns texter inte bara med andliga ögon och förtecken, utan också ta till sig dessa texters sociala patos.

Texterna i boken är många och analyserna tankeväckande, men här finns plats för att lyfta fram ba-

ra ett exempel: Hanne von Weissenbergs intressanta analys av Jobs bok.

Jobs uppror mot Gud och sina vänner handlar om ett berättigt uppror mot föreställningen att fattiga och socialt utslagna själva bidragit till sitt livsöde. Men von Weissenberg anser att Jobs medkänsla trots allt inte går längre än det allmänt förväntade. I Job 30:1-11 beskrivs enligt von Weissenberg fattiga och utslagna som befinner sig ännu längre ned på den sociala rangskalan än "vanliga" fattiga.

Översatt till dagens sam-

hälle handlar det om personer som ingen vill ha att göra med. Deras besök på hälsostationer och vid socialbyråer leder ofta till omöjliga och konfliktladdade situationer. Det handlar om människor som på alla nivåer är totalt utslagna och som fallit igenom samhällets alla skyddsnet.

Här har Job ännu mycket kvar att lära sig, skriver von Weissenberg, för Jobs medkänsla sträcker sig inte till dessa individer. Trots sitt eget hårda öde ser också Job ned på dem som är totalt marginaliserade.

Tomas von Martens

Vi frågar

Finns det ett folk mord vi blundar för i dag?

försöker upprätthålla sin kultur utan några som helst materiella resurser.

– Om vi tänker på juridiska processer kring etnisk utrensning har alla åtal gällt Afrika. Jag tror att liknande våld säkert skett på andra håll i världen, men på grund av de inblandade ländernas politiska makt har inga rättsprocesser kommit i gång, säger Johansson. Men den stora orättvi-

san i världen, en orättvisa som aldrig kommer upp i domstol, är att en del av världen lever i lyx och rikedom och en annan i erbarmlig fattigdom.

– Det är svårt att utse någon som bär skulden för det här. Det handlar om världsekonominns strukturer.

De fattiga har det i dag betydligt värre än de hade det för 30 år sedan.

– I dag finns ingen utvecklingsoptimism längre. De ekonomiska strukturerna har blivit en slags tvångströja som vi inte kan ta oss ur. Och klimatförändringarna drabbar alltid de fattiga först, säger Johansson. (ST)

Läsvärt

med Kent Danielsson

– Jag upplevde att jag aldrig tidigare läst något liknande, säger **Kent Danielsson**, författare och tf kyrkoherde i Mariehamn, om stunden då han första gången läste **Rainer Maria Rilkes** diktsamling *Duinoelegier*.

Han minns fortfarande var han satt, hur han upplevde naturen omkring sig medan han läste. Han läste boken i en speciell livssituation: han hade avbrutit sina studier i teologi, arbetat som ungdomsledare i Mariehamn och sedan lämnat det kyrkliga och börjat jobba som grundskollärare på Kökar.

– Jag kände att jag hade förvandlat mina studier i teologi till en lekstuga med en massa debatter. Så satt jag där på Kökar och läste en vinter precis som den här, med metertjocka isar och mycket snö mellan de svartlysende bergen och nakna alar längs iskanterna. Där läste jag utantill: "Förfärande är var ängel. Och likaväl, ve mig, åkallar jag er, själens nästan dödade fåglar, trots vad jag vet."

Efter läsningen var han tvungen att åka från kans-

liet. Han kunde läsa boken bara i partier, där emellan gick han ut över isarna och kom sedan hem igen. Senare har han försökt läsa om samlingen med samma ögon, men aldrig kommit in i samma stämning.

– Men jag märker själv hur till exempel min senaste bok, *Balladen om Bel Ols*, är påverkad av Rilkes sätt att se på naturen.

Rilke skriver om naturen på ett besjälart sätt.

– Hanskriver om ett djupt igenkännande där människan ser sig själv. Det finns en mystik erfarenhet i Rilkes sätt att skriva om naturen, säger Danielsson.

De mest heliga läsoplevelsena får man, enligt hans erfarenhet, oftare genom att läsa skönlitteratur än genom "religiösa" böcker. (ST)

Jonas Danielsson

Metrologi

Mitt vardagsrum är 1+1+2+2+2+2+2+2.

Mittemot mig sitter en kvinna, tio år äldre än jag, med ett korsord i famnen som hon löser i rasande fart. Hon har den för oss nordbor klassiska hårfärg som förment kallas asfaltfärgad. När hon får ett samtal märker jag att hon talar svenska och anstränger mig för att beslöja min blick. Hon fortsätter med sitt korsord, samtidigt som hon instruerar.

Mannen intill henne har tunt hår med små piggar av hårgelé jämnt över hela huvudet. Han blundar och kramar sin laptopväska. Han liknar en datornörd jag känner.

På andra sidan gången sitter en ung mamma i retrokjol och virkad sjal. Hon ser – ja – lycklig ut och vippas med ena foten.

Intill mig sitter ännu en, en ljus man av sjubrodernitt, smal i ansiktet och senigt byggd.

Någonstans mellan Järnvägstorget och Östra Centrum har jag fått existentiell svindel. Dessa susande minuter är en knytpunkt där jag och de femtio andra delar samma verklighet, en enda gång i historien.

Och om det där oväntade elementet skulle hända – som i filmer och romaner – så skulle det vara just från den här punkten storyn tog sin början, där våra öden knöts samman och vi lärde känna varandra.

Hon mittemot blir Birgitta. Han med gelépigarna är Juuso. Intill mig sitter senige Antti. De vet inte att jag just har gett dem namn.

Så ska jag av. Jag reser mig, skakad, har nästan lust att säga "hej då".

Antti tittar förvånat upp. Kanske syns det.

På perrongen räknar jag snabbt vagnarna. De är sju. Sju gånger femtio unika liv i ett kort men gemensamt metroögonblick.

May Wikström

Du missade väl inte ...

Åbo kulturhuvudstad
Kyrkan storsatsar

sid 18

Vi ses igen på webben

sid 7

Januarikrysset

sid 13

Kyrkan utmanar:
Vad är människan värd?

sid 4

Nina Österholm

Beslutsamma steg i gula strumpor och höga klackar. En våg av volanger och en stor kram. DuvTeatern intar operan.

Klackarna slår taktfast mot scengolvet medan de spanska gitarrtonerna far som en eldfågel genom rummet. Flamencodansarna är raka som furor, stolta.

– Att finna det egna uttrycksättet, sin egen grej, är viktigt för alla människor. Att få stå på scenen tillför en ny sorts själv-säkerhet, säger regissören och skådespelaren **Mikaela Hasán** som också är grundande medlem i DuvTeatern, en teatergrupp med åtta skådespelare med utvecklingsstörning och en handfull professionella teaterarbetare.

I lördags hade gruppen premiär på sin första opera *En rovfågel flyger in – en variation på Carmen* i samarbete med Nationaloperan och dansskolan Blue Flamenco.

– Föreställningen har vuxit fram under nästan två års tid och bygger på gruppens improvisationer och idéer kring Carmen. Tills vidare har DuvTeatern alltid jobbat med teaterklassiker som vi gjort våra egna versioner av. Berättelsen ska kännas relevant för skådespelarna, vi gör vår version av Carmen.

Bland annat slutet i berättelsen har fått en ny knorr.

– Det var en av våra skådespelares idé.

Varje produktion har också sitt eget tema, något särskilt som öppnar upp nya områden för teatergruppen att utforska.

– Opera är en helt ny värld för de flesta av oss och vi har jobbat mycket med sång för att få kontakt med den egna rösten. För vissa av skådespelarna har det verkligen visat sig vara deras

Nina Österholm

DuvTeatern gör opera

Habanerans rytmer ger livsmod

grej, berättar Hasán som tycker det är en viktig del av teaterintresset att få vidga sina vyer och tänja på de egna gränserna.

Ta plats

Scenen är full av tyll och färger, någon borrar ännu i dekoren och ljuset växlar mellan kolmörker och full strålkastarbelysning. Dagens repetitioner har precis kommit igång och hela gruppen samlas för en kort uppvärmning på scenen. Operans solister **Ritva-Liisa Korhonen, Melis Jaatinen,**

Raimo Laukka och **Jyrki Anttila** är omätligt populära och blir omkramade från höger och vänster.

– L'amour, l'amour, l'amour, hörs någonstans från scenkanalen.

Operaproduktionen är DuvTeaterns femte sedan starten år 1999 då gruppen blev en självständig teatergrupp inom föreningen De Utvecklingstörda Väl i Mellersta Nyland.

– I samband med föreställningarna firar vi vårt "cirka 10-årsjubileum", berättar Mi-

kaela Hasán. Utöver föreställningarna firar vi också mer traditionellt med en 10-årsfest och genom att ge ut en jubileumspublikation "Duva/Diva" med foton av **Stefan Bremer**.

Det blir en fest mellan tre världar då opera, dans och drama möts på samma scen. Mäniskor med helt olika arbetssätt ur vitt skilda konstnärstraditioner, med och utan handikapp, bidrog till en lång och händelserik process.

– Att hitta ett gemensamt arbetssätt har varit en av de störs-

Pia Renes kommunicerar oftast med tecken. Genom DuvTeaterns operaproduktion har hon också fått kontakt med sin röst. I *En rovfågel flyger in* sjunger hon delar ur det populära ledmotivet ur *Carmen* tillsammans med **Melis Jaatinen** som är solistpraktikant på Nationaloperan.

ta utmaningarna. Teater handlar ju mycket om improvisation och man tar om scenerna många gånger. Dans å andra sidan kan vara väldigt exakt med steg och rytmer som ska sitta precis, säger Hasán som tillsammans med bland andra koreograf **Anna Palmio** och sångerskan och skådespelaren **Martina Roos** lett gruppen genom processen.

Både mod, respekt och tålamod har behövts för att berättelsen skulle få växa fram i sin egen takt. Strävan har varit att i det konstnärliga arbetet ta till vara det som de här konstnärsmötena har fört med sig.

– Flamencodansen har varit en viktig del av produktionen. Även om DuvTeaterns skådespelare kanske inte dansar så mycket på scenen så har flamencon och de fyra dansarna från Blue Flamenco och deras lärare **Emilia Aho** tillfört gruppen en ny stolthet, passion och sensualitet.

Och just stoltheten över den egna personen, att våga ta plats som den man är, är en förunderlig produkt av teaterkonsten.

– Det är inte självklart för någon av oss att vi hittar vår grej och vårt språk. För personer med handikapp är möjligheterna ännu mer begränsade eftersom det erbjuds färre alternativ och tillfällen för övning. Men alla har något att ge och alla behöver bli sedda.

En rovfågel flyger in – En variation på Carmen spelas ännu några gånger i Almsalen på Nationaloperan i Helsingfors samt i Sellosalen i Esbo. Ströplåtar finns fortfarande. Mera info på www.duvteatern.fi.

Stefan Bremer

Emma Liekari går i dansskolan Blue Flamenco som haft utvecklingsstörda danslever med i verksamheten sedan starten 1999.

Stefan Bremer

Johan Blomberg, i rollen som tjuvfäktaren Escamillo, tycker om att sjunga.

Paul Olin i rollen som Don José i sin första produktion med DuvTeatern. **Irina von Martens**, som har medverkat i teatern sedan 1997, spelar Carmen.

Stefan Bremer

Siiri Tiilikka har dansat flamenco i flera år och är en temperamentsfull dansare.